Stuk **746** (1996-1997) – Nr. 1

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1996-1997

4 augustus 1997

ONTWERP VAN DECREET

houdende goedkeuring van de Euro-Mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en het koninkrijk Marokko anderzijds, bijlagen 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7, protocollen 1, 2, 3, 4 en 5, en slotakte, ondertekend in Brussel op 26 februari 1996

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Historisch overzicht

Sinds het begin van de jaren zestig heeft de Europese Gemeenschap geleidelijk met het merendeel van de mediterrane landen die geen lidstaten zijn overeenkomsten gesloten. Aanvankelijk beoogden deze overeenkomsten enkel de gedeeltelijke vrijmaking van het handelsverkeer door het verlenen van een vrije toegang aan bepaalde industriële producten, en het toekennen van specifieke concessies voor bepaalde landbouwproducten. In de jaren zeventig werden de betrekkingen tussen de Europese Gemeenschap en de mediterrane landen versterkt door middel van een reeks overeenkomsten die ook op economisch en financieel vlak samenwerking voorzagen. In 1976 werden overeenkomsten gesloten met Marokko, Algerije en Tunesië, en in 1977 met Jordanië, Egypte, Libanon en Syrië.

In de loop van de jaren tachtig traden achtereenvolgens Griekenland (1981), en Spanje en Portugal (1986) toe tot de Europese Gemeenschap. Met Turkije, Cyprus en Malta werden associatie-overeenkomsten gesloten die tot een douane-unie moeten leiden. Sinds 1989 is er industriële vrijhandel tussen Europa en Israël.

Om de gevolgen van de toetreding van Spanje en Portugal te verzachten werden met de mediterrane derde landen (MDL) aanvullende protocollen gesloten, met het oog op een versoepeling van de concessies voor landbouwproducten.

Tot op dat moment had de Gemeenschap een traditioneel beleid gevoerd dat rustte op twee pijlers : handelsconcessies enerzijds, en financiële samenwerking, hoofdzakelijk gericht op klassieke projecthulp, anderzijds.

Eind 1989 analyseerde de Commissie, aan de hand van een overzicht van het beleid van de Gemeenschap in het Middellandse-Zeegebied, en in het licht van de geopolitieke veranderingen als gevolg van de val van de Berlijnse muur, de toenmalige betrekkingen met de MDL en deed suggesties om het beleid bij te stellen.

Dit "Nieuwe Middellandse-Zeebeleid", dat door de Raad werd vastgesteld in december 1990, en reeds lopende activiteiten versterkte, heeft een nieuwe dimensie en een nieuwe dynamiek gegeven aan de betrekkingen met de MDL. Het beleid van de Gemeenschap is voornamelijk gericht op steunverlening aan de economische hervormingen en ondersteuning van de voorzichtig in gang gezette structurele hervormingen in sommige van de beoogde mediterrane landen. Deze samenwerking met de mediterrane derde landen vindt op verschillende niveaus plaats en heeft het ontstaan van een waar partnerschap mogelijk gemaakt.

2. Economische betrekkingen tussen de Europese Gemeenschap enerzijds en de landen van het Middellandse-Zeegebied, Marokko in het bijzonder anderzijds

2. 1. Handelsverkeer

De Europese Gemeenschap is ontegensprekelijk de belangrijkste handelspartner van Marokko. In 1994 vloeide maar liefst 67,1 % van de totale Marokkaanse uitvoer naar landen van de Europese Gemeenschap. Anderzijds waren in datzelfde jaar niet minder dan 63,9 % van de door Marokko geïmporteerde goederen afkomstig van een EG-lidstaat

Globaal bekeken bestaat er nog steeds een groot structureel tekort op de handelsbalans van de MDL met de Europese Unie. In sommige gevallen treedt een zeer sterke concentratie op van de uitvoer van de MDL in een beperkt aantal sectoren (of producten), wat deze landen op de middellange termijn tamelijk kwetsbaar maakt.

2.2 Financiële en technische samenwerking

De liberalisering van de Marokkaanse economie, die tot uiting komt in de privatisering van bedrijven en het invoeren van investeringscodes met fiscale stimuli voor investeerders, heeft de afgelopen jaren geleid tot een sterke groei van de investeringen in Marokko. In de periode van 1987 tot 1993 vervijfvoudigden de buitenlandse investeringen in Marokko tot een bedrag van 4,7 miljard dirham, of 16,5 miljard Belgische frank. Gelet op de wederzijdse economische belangen mag men aannemen dat de lidstaten van de Europese Gemeenschap hiervan een behoorlijk aandeel voor hun rekening nemen.

In 1993 beliep de globale EG-steun aan Marokko ongeveer 675 miljoen $, zijnde 71% van de totale hulp aan Marokko. Het nieuwe Middellandse-Zeebeleid heeft de communautaire steun (leningen van de EIB en middelen uit de begroting) aanzienlijk versterkt met, naast de financiering van klassieke samenwerkingsprojecten in de prioritaire sectoren, de invoering van steun voor structurele aan-

passing. Door een vlottere betaling konden de economische hervormingen worden gesteund, zij het op bescheiden schaal.

De samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en de mediterrane landen heeft de laatste jaren zeker baat gehad bij een uitbreiding van het aantal instrumenten. Toch bedroeg de hulp uit hoofde van de begroting van de Gemeenschap slechts 3 % van de totale hulp die het Middellandse-Zeegebied gemiddeld over de periode 1989-1992 heeft ontvangen.

2.3. Eén globaal financieringsinstrument : MEDA

Om de hierboven omschreven doeleinden te bereiken beschikt de Gemeenschap over twee soorten instrumenten, met name begrotingsmiddelen en EIB-leningen. Het gebruik van de begrotingsmiddelen zal vooral gericht zijn op steun aan de particuliere sector, technische bijstand en studies enerzijds, en sociale infrastructuur en steun aan de onderlinge samenwerking tussen NGO's anderzijds. De eigen middelen van de EIB dienen in de eerste plaats te worden gebruikt voor financiering van langetermijnleningen ten behoeve van de economische infrastructuur en de productieve sector van de economie.

In het verleden verliep de financiële samenwerking met de mediterrane derde landen via bilaterale financiële protocollen die een looptijd van 5 jaar hadden. De vierde generatie financiële protocollen liep tot oktober 1996 en voorzag in totaal 1,075 miljard ecu aan budgettaire middelen en 1,3 miljard ecu aan EIB-leningen.

Eind 1994 besliste het Europees Parlement de drie begrotingslijnen die op dat moment te maken hadden met steun aan de landen van het Middellandse-Zeegebied samen te voegen tot een globale begrotingslijn, de MEDA-lijn genaamd. Deze MEDA-lijn zou de basis moeten vormen voor de toekomstige samenwerking met de mediterrane partners, en geleidelijk de bestaande financiële protocollen afschaffen. Om dit nieuwe instrument een juridische basis te verschaffen keurde de Raad op 15 juli 1996 de MEDA-verordening goed. Deze verordening voorziet inderdaad in de samenbrenging van alle samenwerkingsmaatregelen in een begrotingsartikel, en dit met het oog op een grotere flexibiliteit in de keuze van de maatregelen en een eenvoudiger en doorzichtiger financieel beheer.

Het MEDA-programma (referentiebedrag voor de periode 1995-1999 : 3,4 miljard ecu) is van toepassing op alle MDL waarmee de Europese Gemeenschap associatie- of samenwerkingsakkoorden gesloten heeft. Bij de selectie van de steunmaatregelen wordt zowel met de prioriteiten van de begunstigden (de mediterrane partners) als met de doelstellingen van de Gemeenschap rekening gehouden. De selectie gebeurt op basis van elkaar opvolgende indicatieve programma's die een driejarige periode bestrijken.

De vaststelling van de begrotingsmiddelen en projecten blijft echter op jaarbasis geschieden. Om het besluitvormingsproces te stroomlijnen werd een comité van beheer opgericht om de Commissie bij te staan.

3. De Euro-mediterrane associatieovereenkomst met Marokko

3.1. Totstandkoming van de overeenkomst

Het samenwerkingsakkoord van 1976 (zie supra) trad in werking op 1 november 1978 voor een onbepaalde duur. In de loop van 1992 kreeg de relatie tussen de EG en Marokko een nieuw elan, nadat uit verkennende gesprekken bleek dat er wederzijdse interesse bestond voor een nieuwe associatie-overeenkomst die intensere samenwerking zou mogelijk maken. Als gevolg daarvan kreeg de Commissie op 6 december 1993 een onderhandelingsmandaat van de Raad.

Inmiddels had Marokko evenwel het visserijakkoord van 1992, dat gesloten was voor een periode van 4 jaar, voortijdig opgezegd. De onderhandelingen over het ruimere associatie-akkoord kwam dan ook in het vaarwater terecht van de besprekingen over een nieuw visserijakkoord. De koppeling van beide dossiers maakte het sluiten van wat uiteindelijk het Euro-mediterrane associatieakkoord werd volledig afhankelijk van de besprekingen omtrent het nieuwe visserijakkoord.

Na een lange reeks turbulente onderhandelingsronden werd op 10 november 1995 uiteindelijk een akkoord bereikt over de visvangst door Spanje en Portugal voor de Marokkaanse kust. Dit akkoord maakte meteen ook de weg vrij voor het paraferen van de Euro-mediterrane associatieakkoord, waaraan in laatste instantie op vraag van Nederland en België nog een aantal wijzigingen werden aangebracht i.v.m. de invoer van tomaten en snijbloemen.

Uiteindelijk ondertekende Marokko de overeenkomst op 26 februari 1996 en werd daarmee het

derde mediterrane land dat een overeenkomst van dit type met de Europese Gemeenschappen en haar lidstaten sloot. Zodra de nationale goedkeuringsprocedures zijn afgerond, komt deze overeenkomst in de plaats van de samenwerkingsovereenkomst van 1976.

3.2. Inhoud van de overeenkomst

PREAMBULE EN DOELSTELLINGEN

In de preambule wordt verwezen naar de traditionele banden tussen Marokko en de Europese Gemeenschap, en de wil om de samenwerking te versterken. Verder worden de doelstellingen van de associatie kort geschetst : de intensivering van de politieke dialoog, de geleidelijke liberalisering van de handel, de ontwikkeling van de economische en regionale betrekkingen, het aanmoedigen van de integratie van de Maghreb-landen in de regio, en het bevorderen van de samenwerking.

De betrekkingen tussen de partijen moeten gebaseerd zijn op de eerbiediging van de democratische beginselen en de mensenrechten. De eerbiediging van deze beginselen is een wezenlijk onderdeel van de overeenkomst. Ze bevat immers een clausule van niet-uitvoering volgens welke een van de partijen maatregelen kan nemen als zij van oordeel is dat de andere partij haar verplichtingen niet nakomt.

TITEL I – POLITIEKE DIALOOG (art. 3-5)

Tussen de verdragspartijen wordt op regelmatige basis een politieke dialoog georganiseerd over alle onderwerpen van gemeenschappelijk belang. Deze dialoog wordt zowel op ministerieel niveau, als op het niveau van hoge ambtenaren gevoerd. Ook het Europees Parlement en het Economisch en Sociaal Comité enerzijds, en de Marokkaanse tegenhangers anderzijds zullen regelmatig in dialoog treden met elkaar. Deze politieke dialoog beoogt een grotere stabiliteit en welvaart van het Middellandse-Zeegebied, evenals een groeiende tolerantie tussen de verschillende culturen.

TITEL II – VRIJ VERKEER VAN GOEDEREN (art. 6-30)

De Gemeenschap en Marokko brengen in de loop van een overgangsperiode van ten hoogste twaalf jaar, te rekenen vanaf de inwerkingtreding van deze overeenkomst, geleidelijk een vrijhandelszone tot stand, volgens de in de tekst omschreven wijze en in overeenstemming met de bepalingen van de GATT en de WTO.

Hoofdstuk I – Industrieproducten (art. 7-14)

Industrieproducten afkomstig uit Marokko worden in de Gemeenschap ingevoerd met vrijstelling van douanerechten en heffingen van gelijke werking. De douanerechten en heffingen van gelijke werking die bij invoer in Marokko van toepassing zijn op de EG-producten, opgesomd in de bijlagen 3 en 4, worden geleidelijk afgeschaft overeenkomstig het in artikel 11 vastgelegde tijdschema. Mits inachtneming van duidelijk omschreven voorwaarden mag Marokko buitengewone tariefmaatregelen van beperkte duur nemen, om jonge industrieën en welbepaalde sectoren waarin herstructureringen plaatsvinden of die met grote moeilijkheden te kampen hebben, te beschermen. Deze maatregelen houden hoe dan ook, uiterlijk bij het verstrijken van de overgangsperiode, op te bestaan. De kwantitatieve beperkingen en maatregelen van gelijke werking worden opgeheven op het tijdstip van de inwerkingtreding van de overeenkomst.

Hoofdstuk II – Landbouwproducten en visserijproducten (art. 15-18)

De Europese Gemeenschap en Marokko stellen geleidelijk een grotere liberalisering in van het onderlinge handelsverkeer in landbouwproducten. De producten van Marokkaanse oorsprong genieten bij de invoer in de Gemeenschap de in de protocollen 1 en 2 vermelde concessies. Landbouwproducten afkomstig uit de Gemeenschap genieten bij de invoer in Marokko de in protocol 3 vermelde concessies. Met ingang van 1 januari 2000 onderzoeken de Gemeenschap en Marokko de situatie met het oog op de vaststelling van de door hen vanaf 1 januari 2001 toe te passen maatregelen.

Hoofdstuk III – Gemeenschappelijke bepalingen (art. 19-30)

Dit hoofdstuk omvat een aantal bepalingen en begeleidende maatregelen die tot doel hebben de totstandbrenging van een vrijhandelszone te vergemakkelijken : de klassieke vrijwaringsclausule, de anti-dumpingclausule en de bepaling betreffende de beperking van het handelsverkeer. Deze laatste bepaling kan worden ingeroepen uit hoofde van de bescherming van de openbare zedelijkheid, de openbare orde en de gezondheid.

TITEL III – RECHT VAN VESTIGING EN DIENSTEN (art. 31 - 32)

De Partijen komen overeen de toepassingssfeer van de overeenkomst uit te breiden tot het recht van vestiging van vennootschappen van de ene

Partij op het grondgebied van de andere Partij, en de liberalisering van de dienstverlening door vennootschappen van de ene Partij aan ontvangers van diensten in de andere Partij. De Associatieraad doet de nodige aanbevelingen voor de uitvoering van deze doelstelling. Uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst, zal een eerste onderzoek naar de verwezenlijking van deze doelstelling worden verricht. Het onderzoek naar de sector "internationaal veevervoer" zal reeds plaatsvinden bij de inwerkingtreding van deze overeenkomst.

TITEL IV – BETALINGEN, KAPITAAL, CONCURRENTIE EN ANDERE ECONOMISCHE BEPALINGEN (art. 33 - 41)

Hoofdstuk I – Betalings- en kapitaalverkeer (art. 33-35)

De Partijen verbinden zich ertoe machtiging te verlenen, in vrij convertibele valuta, tot alle betaalverrichtingen die verband houden met lopende transacties en garanderen, vanaf de inwerkingtreding van de overeenkomst, het vrije verkeer van kapitaal met betrekking tot directe investeringen in Marokko.

In uitzonderlijke omstandigheden en overeenkomstig de bepalingen van de GATT en het IMF, kunnen de Partijen beperkende maatregelen treffen met betrekking tot lopende transacties, indien zich met betrekking tot de betalingsbalans van een of meer lidstaten van de Gemeenschap of Marokko, ernstige moeilijkheden voordoen of hiervoor onmiddellijk gevaar bestaat.

Hoofdstuk II – Mededinging en andere economische bepalingen (art. 36-41)

De voorschriften inzake mededinging zijn gebaseerd op de in de Gemeenschap geldende voorschriften, volgens welke alle gedragingen die strijdig zijn met de vrije mededinging, hetzij in de vorm van staatssteun, hetzij door overeenkomsten tussen ondernemingen. hetzij door het misbruik maken van een machtspositie, niet zijn toegestaan.

Vanaf de inwerkingtreding van deze overeenkomst, beschikt de Associatieraad over een termijn van vijf jaar om de nodige maatregelen te nemen met het oog op de uitvoering van de voorschriften inzake mededinging. De Partijen garanderen in elk geval doorzichtigheid ten aanzien van de door hen verleende staatssteun.

De Partijen komen daarenboven overeen een adequate en effectieve bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten te waarborgen overeenkomstig de hoogste internationale maatstaven, met inbegrip van effectieve middelen om deze rechten te doen gelden.

De Partijen wenden passende maatregelen aan ter bevordering van het gebruik door Marokko van communautaire technische voorschriften en Europese normen betreffende de kwaliteit van industrieproducten en producten uit de agrolevensmiddelensector, en de certificatie-procedures.

TITEL V – ECONOMISCHE SAMENWERKING. (art. 42 - 63)

Om Marokko te steunen op vlak van duurzame economische en sociale ontwikkeling, voorziet dit associatieakkoord verschillende vormen van samenwerking met de Europese Gemeenschap en haar lidstaten. De economische samenwerking verloopt door middel van het voeren van een regelmatige economische dialoog tussen de verdragspartijen, het uitwisselen van informatie en het bevorderen van de communicatie, het opzetten van activiteiten op gebied van raadgeving, expertise en opleiding, de gezamenlijke uitvoering van activiteiten, en het geven van zowel technische en administratieve bijstand, als bijstand op het gebied van de regelgeving. Doel van deze samenwerking is de liberalisering van het handelsverkeer in het algemeen, de totstandbrenging van een industriële vrijhandel met de Gemeenschap, en de liberalisering van de gehele Marokkaanse economie te ondersteunen.

De samenwerking bestrijkt vele domeinen, waarvan een niet gering aantal vallen onder de bevoegdheid van de gemeenschappen en gewesten. Het gaat daarbij voornamelijk om industriële samenwerking, bevordering en bescherming van investeringen, agroalimentaire en industriële normen en conformiteitsbeoordeling, kleine en middelgrote ondernemingen, financiële diensten, onderwijs en opleiding, vervoer, telecommunicatie, energie, wetenschappelijke samenwerking, milieu, toerisme, samenwerking op douanegebied, drugsbestrijding, de bestrijding van het witwassen van geld en statistische samenwerking.

TITEL VI – SOCIALE EN CULTURELE SAMENWERKING (art. 64 - 74)

Wat de sociale en culturele samenwerking betreft, neemt de nieuwe overeenkomst in grote lijnen de bepalingen over van de huidige overeenkomst.

Hoofdstuk I – Bepalingen inzake werknemers (art. 64-68)

Elke lidstaat van de Unie kent aan op zijn grondgebied tewerkgestelde Marokkaanse werknemers een arbeidsregeling toe die wordt gekenmerkt door het ontbreken van elke discriminatie tussen deze onderdanen en zijn eigen onderdanen voor wat betreft de arbeidsvoorwaarden, de lonen en het ontslag.

Marokkaanse werknemers en hun wettig in de Europese Gemeenschap verblijvende gezinsleden vallen op het gebied van de sociale zekerheid onder een regeling die wordt gekenmerkt door het ontbreken van discriminatie tussen deze werknemers en de eigen onderdanen van de lidstaten.

Hoofdstuk II – Dialoog op sociaal gebied (art. 69-70)

Op sociaal gebied wordt een dialoog ingesteld die alle aspecten van gemeenschappelijk belang bestrijkt en die eveneens kan plaatsvinden in het kader van een politieke dialoog. Deze dialoog heeft met name betrekking op alle migratievraagstukken, en op de noodzaak vooruitgang te boeken op het vlak van de gelijke behandeling inzake leefomstandigheden en sociale integratie van de ingezetenen van de Partijen die legaal op het grondgebied van gastlanden verblijven. Problemen die daarbij zeker worden behandeld zijn het vraagstuk van de clandestiene immigratie en de voorwaarden voor terugkeer van personen die niet voldoen aan de bepalingen van de wetgeving inzake verblijf en vestiging die in het gastland van toepassing is.

Hoofdstuk III – Samenwerking op sociaal gebied (art. 71- 73)

Op sociaal gebied zullen op elk gebied dat van gemeenschappelijk belang is activiteiten worden ondernomen. Deze activiteiten kunnen worden uitgevoerd in samenwerking met de lidstaten en de bevoegde internationale organisaties.

Hoofdstuk IV – Culturele samenwerking (art. 74)

De culturele samenwerking heeft tot doel de wederzijdse kennis van, en het begrip voor elkaars cultuur te vergroten. De bestaande programma's voor culturele samenwerking in de Gemeenschap of in een of meer lidstaten, kunnen tot Marokko worden uitgebreid.

TITEL VII – FINANCIELE SAMENWERKING (art. 75 - 77)

De Europese Unie zal aan de hand van passende financiële middelen een financiële samenwerking ten gunste van Marokko instellen. Hiermee wil men bijdragen tot de verwezenlijking van de hierboven geschetste doelstellingen en in het bijzonder, tot het vergemakkelijken van de economische hervormingen, het bevorderen van investeringen en activiteiten die werkgelegenheid scheppen, de geleidelijke instelling van een vrijhandelszone en de ondersteuning van het beleid in de sociale sector.

Het bedrag van deze financiële samenwerking wordt niet in de overeenkomst vastgelegd. Het bedrag dat Marokko ter beschikking zal worden gesteld, wordt uitgetrokken op een globale enveloppe voor de hele mediterrane regio. Het beheer van deze gelden zal worden geregeld door de MEDA-verordening die voor de periode 1995-1999 een referentiebedrag van 3.424 mecu (miljoen ecu) voorziet. De verdeling en de toekenning van de financiële steun zal mee gebaseerd zijn op driejarige indicatieve programma's die de Commissie per land zal opstellen.

Met het oog op een gecoördineerde benadering van de bijzondere macroeconomische en financiële problemen die uit de tenuitvoerlegging van de overeenkomst kunnen voortvloeien, besteden de Partijen bijzondere aandacht aan de ontwikkelingen in het handelsverkeer en de financiële betrekkingen tussen de Gemeenschap en Marokko in het kader van een regelmatige economische dialoog.

TITEL VIII – INSTITUTIONELE ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN (art. 78 - 96)

Op institutioneel gebied voorziet de overeenkomst in de oprichting van een Associatieraad op ministerniveau en een Associatiecomité op hoog ambtelijk niveau. Beiden hebben beslissingsbevoegdheid. De Associatieraad komt eens per jaar bijeen en telkens wanneer de omstandigheden zulks vereisen, om belangrijke vraagstukken die zich in het kader van de overeenkomst voordoen en alle andere bilaterale of internationale vraagstukken van gemeenschappelijk belang te bestuderen.

De Associatieraad wordt beurtelings voorgezeten door een lid van de Raad van de Europese Unie en een lid van de regering van het Koninkrijk Marokko. Daarenboven is in de overeenkomst vastgelegd dat de Associatieraad de nodige maatregelen mag

treffen om de samenwerking en het contact tussen het Europees Parlement en de parlementaire instellingen van het Koninkrijk Marokko alsmede tussen het Economisch en Sociaal Comité van de Gemeenschap en de overeenkomstige instelling in het Koninkrijk Marokko, te vergemakkelijken.

Iedere Partij mag geschillen die verband houden met de toepassing en de uitlegging van de overeenkomst aan de Associatieraad voorleggen. Het Associatiecomité heeft beslissingsbevoegdheid ten aanzien van het beheer van de overeenkomst.

Het Associatiecomité wordt beurtelings voorgezeten door een vertegenwoordiger van het Voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie en door een vertegenwoordiger van de Regering van het Koninkrijk Marokko.

De overeenkomst wordt voor onbepaalde tijd gesloten. Ze treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgend op de bekrachtiging van de overeenkomst door de Marokkaanse parlementaire instellingen en de Parlementen van de lidstaten, en nadat het Europees Parlement zijn goedkeuring heeft gegeven.

Bij haar inwerkingtreding vervangt deze overeenkomst de samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap en het Koninkrijk Marokko alsmede de overeenkomst tussen de lidstaten van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en het Koninkrijk Marokko, die op 25 april 1976 in Rabat werden ondertekend.

4. De goedkeuringsprocedure

De Werkgroep Gemengde Verdragen, opgericht door de interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid om over het al dan niet gemengd karakter van een verdrag te delibereren, bevestigde tijdens haar vergadering van 5 december 1995 het dubbel gemengde karakter van de associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en Marokko.

1. Gemengd op Europees niveau. De overeenkomst behandelt een groot aantal materies waarvoor geen bevoegdheidsoverdracht van de lidstaten naar de Europese Gemeenschap bestaat, en die bijgevolg geen exclusieve EG-aangelegenheid zijn (cfr. de bepalingen inzake een politieke dialoog tussen de verdragspartijen). België heeft als lidstaat van de Europese Gemeenschap deze overeenkomst overigens op 26 februari 1996 in Brussel mee ondertekend.

2. Ook op intern Belgisch vlak heeft deze Euromediterrane overeenkomst een gemengd karakter : de bepalingen inzake leefmilieu en culturele samenwerking bijvoorbeeld vallen onder de bevoegdheid van respectievelijk de gewesten en de gemeenschappen.

Krachtens artikel 167, § 3 van de grondwet hebben gemengde verdragen eerst gevolg nadat zij de instemming van de bevoegde Raden gekregen hebben. Met het oog op deze instemming wordt een ontwerp van decreet voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

De minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie,

Luc VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,

Luc VAN DEN BOSSCHE

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling,

Theo KELCHTERMANS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid,

Wivina DEMEESTER-DE MEYER

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting,

Leo PEETERS

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening,

Eddy BALDEWIJNS

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

Luc MARTENS

De Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media,

Eric VAN ROMPUY

De Vlaamse minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke-Kansenbeleid,

Anne VAN ASBROECK

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende goedkeuring van de Euro-Mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en het koninklijk Marokko anderzijds, bijlagen I,II, III, IV, V, VI en VII, protocollen 1, 2, 3, 4 en 5, en slotakte, ondertekend in Brussel op 26 februari 1996

DE VLAAMSE REGERING,

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president van de Vlaamse regering is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaamse Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt Gemeenschaps- en Gewestaangelegenheden.

Artikel 2

De Euro-Mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en het koninkrijk Marokko anderzijds, bijlagen I, II, III, IV, V, VI, en VII, protocollen l, 2, 3, 4 en 5, en slotakte, ondertekend in Brussel op 26 februari 1996, zal wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest betreft, volkomen uitwerking hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie,

Luc VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,

Luc VAN DEN BOSSCHE

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling,

Theo KELCHTERMANS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid,

Wivina DEMEESTER-DE MEYER

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting,

Leo PEETERS

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening,

Eddy BALDEWIJNS

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

Luc MARTENS

De Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media,

Eric VAN ROMPUY

De Vlaamse minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke-Kansenbeleid,

Anne VAN ASBROECK

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

L. 26.432/1

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 16 mei 1997 door de minister-president van de Vlaamse regering verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende goedkeuring van de Euro-Meditterane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten enerzijds, en het koninkrijk Marokko anderzijds, bijlagen I, II, III, IV, V, VI en VII, protocollen 1, 2, 3, 4 en 5, en slotakte, ondertekend in Brussel op 26 februari 1996", heeft op 29 mei 1997 het volgende advies gegeven :

L. 26.432/1

1. Uit de tekst van de goed te keuren overeenkomst blijkt dat de bijlagen genummerd worden met Arabische cijfers (1, 2, 3, enz.) en niet met Romeinse cijfers. Het opschrift en artikel 2 van het voorontwerp van decreet moeten in die zin worden aangepast.

2. In artikel 2 schrijve men "zullen ... volkomen uitwerking hebben" in plaats van "zal ... volkomen uitwerking hebben".

L. 26.432/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	M. VAN DAMME, D. ALBRECHT,	staatsraden,
	G. SCHRANS, E. WYMEERSCH,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. E. VANHERCK, referendaris.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

A. BECKERS J. DE BRABANDERE

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president van de Vlaamse regering is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaamse Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

Artikel 2

De Euro-Mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en het koninkrijk Marokko anderzijds, bijlagen 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7, protocollen 1, 2, 3, 4 en 5, en slotakte, ondertekend in Brussel op 26 februari 1996, zal wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest betreft, volkomen uitwerking hebben.

Brussel, 8 juli 1997.

De minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie,

Luc VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,

Luc VAN DEN BOSSCHE

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling,

Theo KELCHTERMANS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid,

Wivina DEMEESTER-DE MEYER

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting,

Leo PEETERS

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening,

Eddy BALDEWIJNS

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

Luc MARTENS

De Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media,

Eric VAN ROMPUY

De Vlaamse minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke-Kansenbeleid,

Anne VAN ASBROECK

EURO-MEDITERRANE OVEREENKOMST WAARBIJ EEN ASSOCIATIE TOT STAND WORDT GEBRACHT TUSSEN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN EN HUN LID-STATEN, ENERZIJDS, EN HET KONINKRIJK MAROKKO, ANDERZIJDS

HET KONINKRIJK BELGIE,

HET KONINKRIJK DENEMARKEN,

DE BONDSREPUBLIEK DUITSLAND,

DE HELLEENSE REPUBLIEK,

HET KONINKRIJK SPANJE,

DE FRANSE REPUBLIEK,

IERLAND,

DE ITALIAANSE REPUBLIEK,

HET GROOTHERTOGODOM LUXEMBURG,

HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN,

DE REPUBLIEK OOSTENRIJK,

DE PORTUGESE REPUBLIEK,

DE REPUBLIEK FINLAND,

HET KONINKRIJK ZWEDEN,

HET VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITTANNIE EN NOORD-IERLAND,

Verdragsluitende partijen bij het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, hierna "Lid-Staten" te noemen, en

DE EUROPESE GEMEENSCHAP,

DE EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL,

hierna "de Gemeenschap" te noemen, enerzijds, en

HET KONINKRIJK MAROKKO,

hierna "Marokko" te noemen, anderzijds,

GELET OP de nabijheid en de onderlinge afhankelijkheid van de Gemeenschap, haar Lid-Staten en het Koninkrijk Marokko, gebaseerd op de historische banden en hun gemeenschappelijke waarden ;

OVERWEGENDE dat de Gemeenschap, de Lid-Staten en Marokko deze banden wensen te versterken en duurzame betrekkingen op basis van wederkerigheid, solidariteit, partnerschap en gezamenlijke ontwikkeling tot stand wensen te brengen ;

GELET OP het belang dat de partijen hechten aan de eerbiediging van de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties, en in het bijzonder aan de eerbiediging van de mensenrechten en de politieke en economische vrijheden waarop de Associatie is gegrondvest ;

GELET OP de politieke en economische ontwikkelingen van de laatste jaren op het Europese continent en in Marokko en de gezamenlijke verantwoordelijkheden die daaruit voortvloeien op het gebied van de stabiliteit, de veiligheid en de welvaart van het gehele Euro-mediterrane gebied ;

GELET OP de belangrijke vorderingen van Marokko en het Marokkaanse volk bij de verwezenlijking van hun doelstellingen van volledige integratie van de Marokkaanse economie in de wereldeconomie en deelname aan de gemeenschap van democratische landen ;

ZICH BEWUST VAN het belang van de betrekkingen in de algemene Euro-mediterrane context, enerzijds, en van de doelstelling van integratie van de Maghreb-landen, anderzijds ;

VERLANGENDE de doelstellingen van deze associatie geheel te verwezenlijken door middel van de desbetreffende bepalingen van deze Overeenkomst, ten einde het niveau van economische en sociale ontwikkeling van de Gemeenschap en dat van Marokko dichter bij elkaar te brengen ;

ZICH BEWUST VAN het belang van deze overeenkomst, die berust op wederkerigheid van belangen, wederzijdse concessies, samenwerking en dialoog ;

VERLANGENDE een politiek overleg over bilaterale en internationale kwesties van wederzijds belang in te stellen en te verdiepen ;

REKENING HOUDEND MET de bereidheid van de Gemeenschap Marokko aanzienlijke steun te verlenen in zijn streven naar hervorming en aanpassing op economisch vlak en naar sociale ontwikkeling ;

GELET OP de keuze van zowel de Gemeenschap als Marokko voor vrijhandel in overeenstemming met de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel (GATT), zoals deze in de Uruguay-Ronde tot stand is gebracht ;

VERLANGENDE een samenwerking in te stellen die steunt op een regelmatige dialoog op economisch, sociaal en cultureel gebied, met het oog op een beter wederzijds begrip ;

OVERTUIGD dat deze Overeenkomst een geschikt kader vormt voor de ontplooiing van een partnerschap dat is gebaseerd op particulier initiatief, de historische keuze van zowel de Gemeenschap als het Koninkrijk Marokko, en een gunstig klimaat schept voor de ontwikkeling van hun economische en commerciële betrekkingen en voor investeringen, een onontbeerlijke factor voor de ondersteuning van economische herstructurering en technologische modernisering,

ZIJN ALS VOLGT OVEREENGEKOMEN :

ARTIKEL 1

1. Er wordt een associatie tot stand gebracht tussen de Gemeenschap en haar Lid-Staten, enerzijds, en Marokko anderzijds.

2. Deze associatie heeft ten doel :

- een passend kader tot stand te brengen voor de politieke dialoog tussen de partijen met het oog op het versterken van hun betrekkingen op alle terreinen die zij in het kader van een dergelijke dialoog van belang achten ;

- de voorwaarden vast te leggen voor de geleidelijke liberalisering van het goederen-, diensten- en kapitaalverkeer ;

- het bevorderen van de handel en van evenwichtige sociale en economische betrekkingen tussen de partijen, met name door middel van dialoog en samenwerking, ten einde de ontwikkeling en de welvaart van Marokko en de Marokkaanse bevolking te bevorderen ;

- het aanmoedigen van de Maghrebijnse integratie door bevordering van de handel en samenwerking tussen Marokko en de landen in de regio ;

- het bevorderen van de samenwerking op economisch, sociaal, cultureel en financieel gebied.

ARTIKEL 2

De eerbiediging van de democratische beginselen en de fundamentele rechten van de mens, zoals neergelegd in de universele verklaring van de rechten van de mens, vormt de grondslag van het binnen- en buitenlands beleid van de Gemeenschap en Marokko en is een wezenlijk onderdeel van deze Overeenkomst.

TITEL I

POLITIEKE DIALOOG

ARTIKEL 3

1. Er wordt een regelmatige politieke dialoog tussen de partijen ingesteld. Via deze dialoog kunnen tussen de partners duurzame, op solidariteit gebaseerde betrekkingen worden ingesteld, die zullen bijdragen aan de welvaart, de stabiliteit en de veiligheid van het Middellandse-Zeegebied en een klimaat van begrip en tolerantie tussen culturen zullen scheppen.

2. Doelstellingen van de dialoog en de politieke samenwerking zijn met name :

a) de partijen nader tot elkaar te brengen door het ontwikkelen van beter wederzijds begrip en door regelmatig overleg over internationale vraagstukken van wederzijds belang ;

b) elke partij in staat te stellen het standpunt en de belangen van de andere partij in overweging te nemen ;

c) te werken aan de handhaving van de veiligheid en de stabiliteit in het Middellandse-Zeegebied en in de Maghreb in het bijzonder ;

d) het uitwerken van gemeenschappelijke initiatieven.

ARTIKEL 4

De politieke dialoog heeft betrekking op alle onderwerpen van wederzijds belang en met name op de noodzakelijke voorwaarden voor het waarborgen van vrede, veiligheid en regionale ontwikkeling door het bevorderen van de samenwerking, met name binnen de Maghreb.

ARTIKEL 5

De politieke dialoog wordt regelmatig en telkens wanneer nodig gehouden, en met name :

a) op ministerieel niveau, voornamelijk in het kader van de Associatieraad ;

b) op het niveau van hoge functionarissen die Marokko vertegenwoordigen, enerzijds, en het Voorzitterschap van de Raad en de Commissie, anderzijds ;

c) met optimale gebruikmaking van de diplomatieke kanalen, in het bijzonder door middel van regelmatige briefings, overleg ter gelegenheid van internationale vergaderingen en contacten tussen diplomatieke vertegenwoordigers in derde landen ;

d) zo nodig met gebruikmaking van alle andere middelen die kunnen bijdragen tot de intensivering en doelmatigheid van deze dialoog.

TITEL II

VRIJ VERKEER VAN GOEDEREN

ARTIKEL 6

De Gemeenschap en Marokko brengen in de loop van een overgangsperiode van ten hoogste 12 jaar, te beginnen bij de inwerkingtreding van deze overeenkomst, geleidelijk een vrijhandelszone tot stand, overeenkomstig de hierna omschreven bepalingen en in overeenstemming met de bepalingen van de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel van 1994 en andere multilaterale overeenkomsten inzake de handel in goederen die opgenomen zijn in bijlagen bij de Overeenkomst tot oprichting van de Wereldhandelsorganisatie (WTO), hierna "GATT" te noemen.

HOOFDSTUK I

INDUSTRIEPRODUKTEN

ARTIKEL 7

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op produkten van oorsprong uit de Gemeenschap en Marokko, met uitzondering van de in bijlage II van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap genoemde produkten.

ARTIKEL 8

Er worden geen nieuwe invoerrechten of heffingen van gelijke werking ingesteld in het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Marokko.

ARTIKEL 9

Produkten van oorsprong uit Marokko worden bij invoer in de Gemeenschap toegelaten met vrijstelling van douanerechten of heffingen van gelijke werking.

ARTIKEL 10

1. De bepalingen van dit hoofdstuk vormen geen beletsel voor het door de Gemeenschap handhaven van een landbouwelement bij invoer van de in bijlage I genoemde produkten van oorsprong uit Marokko.

Dit landbouwelément houdt verband met de verschillen in prijs op de markt van de Gemeenschap van de landbouwprodukten die geacht worden in deze goederen te zijn verwerkt en de prijs van uit derde landen ingevoerde produkten, wanneer de totale kosten van genoemde basisprodukten hoger is in de Gemeenschap. Het landbouwelement kan de vorm van een vast bedrag of een ad valorem recht aannemen. Zo nodig kunnen specifieke rechten worden ingesteld, waarbij rekening wordt gehouden met de hoogte van het landbouwelement, of ad valorem rechten.

De op landbouwprodukten van toepassing zijnde bepalingen van hoofdstuk 2 zijn mutatis mutandis van toepassing op het landbouwelement.

2. De bepalingen van dit hoofdstuk vormen geen beletsel voor Marokko om in de rechten die van toepassing zijn bij invoer van de in bijlage 2 genoemde produkten van oorsprong uit de Gemeenschap een landbouwelement te onderscheiden. Het landbouwelement kan de vorm van een vast bedrag of een ad valorem recht aannemen.

De op landbouwprodukten van toepassing zijnde bepalingen van hoofdstuk 2 zijn mutatis mutandis van toepassing op het landbouwelement.

3. Op de in lijst 1 van bijlage 2 opgenomen produkten van oorsprong uit de Gemeenschap past Marokko bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst geen hogere invoerrechten en heffingen van gelijke werking toe dan die welke op 1 januari 1995 van toepassing waren binnen de grenzen van de in genoemde lijst opgenomen tariefcontingenten.

In de loop van de afschaffing van het industrie-element in de rechten, overeenkomstig het bepaalde in lid 4, worden op de produkten voor welke de tariefcontingenten worden opgeheven, geen hogere rechten toegepast dan die welke op 1 januari 1995 van toepassing waren.

4. Voor de in lijst 2 van bijlage 2 opgenomen produkten van oorsprong uit de Gemeenschap schaft Marokko het industrie-element af overeenkomstig de bepalingen van artikel 11, lid 2, van deze Overeenkomst voor de produkten van bijlage 3.

Voor de in lijsten 1 en 3 van bijlage 2 opgenomen produkten van oorsprong uit de Gemeenschap schaft Marokko het industrie-element af overeenkomstig de bepalingen van artikel 11, lid 3, van deze Overeenkomst voor de produkten van bijlage 4.

5. De overeenkomstig de leden 1 en 2 toegepaste landbouwelementen kunnen worden verminderd wanneer in het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Marokko de op een basislandbouwprodukt toegepaste heffing is verlaagd of wanneer deze verminderingen het gevolg zijn van wederzijdse concessies op het gebied van verwerkte landbouwprodukten.

6. De in lid 5 bedoelde vermindering, de lijst van betrokken produkten en, in voorkomend geval, de tariefcontingenten, waarvoor de verlagingen gelden, worden door de Associatieraad vastgesteld.

ARTIKEL 11

1. De douanerechten en heffingen van gelijke werking die bij invoer in Marokko van toepassing zijn op produkten van oorsprong uit de Gemeenschap, met uitzondering van de in bijlagen 3, 4, 5 en 6 vermelde produkten, worden afgeschaft bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst.

2. De douanerechten en heffingen van gelijke werking die bij invoer in Marokko van toepassing zijn op produkten van oorsprong uit de Gemeenschap vermeld in bijlage 3, worden geleidelijk afgeschaft overeenkomstig het hierna volgende tijdschema :

Bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten en heffingen verlaagd tot 75 % van het basisrecht ;

Een jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten en heffingen verlaagd tot 50 % van het basisrecht ;

Twee jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten en heffingen verlaagd tot 25 % van het basisrecht ;

Drie jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten en heffingen afgeschaft.

3. De douanerechten en heffingen van gelijke werking die bij invoer in Marokko van toepassing zijn op de in bijlage 4 vermelde produkten van oorsprong uit de Gemeenschap, worden geleidelijk afgeschaft volgens onderstaande tijdschema's :

Voor de lijst in bijlage 4 :

Drie jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten en heffingen verlaagd tot 90 % van het basisrecht ;

Vier jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten en heffingen verlaagd tot 80 % van het basisrecht ;

Vijf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten en heffingen verlaagd tot 70 % van het basisrecht ;

Zes jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten en heffingen verlaagd tot 60 % van het basisrecht ;

Zeven jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten en heffingen verlaagd tot 50 % van het basisrecht ;

Acht jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten en heffingen verlaagd tot 40 % van het basisrecht ;

Negen jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten en heffingen verlaagd tot 30 % van het basisrecht ;

Tien jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten en heffingen verlaagd tot 20 % van het basisrecht ;

Elf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten en heffingen verlaagd tot 10 % van het basisrecht ;

Twaalf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst worden alle rechten en heffingen afgeschaft.

4. Indien zich met betrekking tot een bepaald produkt ernstige problemen voordoen, kan het op de lijst in bijlage 4 van toepassing zijnde tijdschema in overleg worden herzien door het Associatiecomité, met dien verstande dat het tijdschema waarvoor de herziening is aangevraagd voor het betrokken produkt niet verder verlengd kan worden dan de maximale overgangsperiode van twaalf jaar. Indien het Comité geen besluit heeft genomen binnen dertig dagen na de kennisgeving van het verzoek van Marokko om herziening van het tijdschema, kan Marokko het tijdschema voorlopig opschorten voor een periode van maximaal een jaar.

5. Het basisrecht waarop de in de leden 2 en 3 vastgestelde achtereenvolgende verlagingen worden toegepast is voor elk produkt het op 1 januari 1995 daadwerkelijk ten opzichte van de Gemeenschap toegepaste recht.

6. Indien na 1 januari 1995 enige tariefverlaging op erga omnes grondslag wordt toegepast, treden de verlaagde rechten in de plaats van de in lid 5 bedoelde basisrechten, met ingang van de datum waarop de verlagingen toepassing vinden.

7. Marokko deelt de Gemeenschap zijn basisrechten mede.

ARTIKEL 12

1. Marokko verbindt zich ertoe uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst de op 1 juli 1995 op de in bijlage 5 opgenomen produkten toegepaste referentieprijzen af te schaffen.

Deze referentieprijzen die van toepassing zijn op textielprodukten en kledingartikelen worden geleidelijk afgeschaft over een periode van drie jaar die ingaat op de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst. Het tempo waarmee deze referentieprijzen worden afgeschaft garandeert een preferentieel voordeel voor produkten van oorsprong uit de Gemeenschap van ten minste 25 % ten opzichte van de referentieprijzen die Marokko erga omnes toepast. In het geval dat deze preferentie niet kan worden gehandhaafd past Marokko een tariefverlaging toe op produkten van oorsprong uit de Gemeenschap. Deze tariefverlaging mag niet lager zijn dan 5 % van de douanerechten en heffingen van gelijke werking die van toepassing zijn op de datum waarop zij van kracht wordt.

In het geval dat de verbintenissen van Marokko uit hoofde van de GATT voorzien in een kortere termijn voor de afschaffing van referentieprijzen bij invoer, is deze van toepassing.

2. De bepalingen van artikel 11 zijn niet van toepassing op de produkten vermeld in de lijsten 1 en 2 van bijlage 6, onverminderd de volgende bepalingen :

a) Voor de produkten van lijst 1 zijn de bepalingen van artikel 19, lid 2, slechts van toepassing na het verstrijken van de overgangsperiode. Zij kunnen echter voor deze datum van toepassing worden door een besluit van de Associatieraad.

b) De op de produkten van de lijsten 1 en 2 toegepaste regeling wordt drie jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst door de Associatieraad herzien.

Bij die herziening stelt de Associatieraad het tijdschema vast voor de tariefafbraak voor de produkten van lijst 6, met uitzondering van de produkten van postonderverdeling 630900.

ARTIKEL 13

De bepalingen betreffende de afschaffing van de invoerrechten zijn eveneens van toepassing op de douanerechten van fiscale aard.

ARTIKEL 14

1. Marokko mag in de vorm van verhoogde of opnieuw ingestelde douanerechten buitengewone maatregelen van beperkte duur nemen die afwijken van het bepaalde in artikel 11.

Dergelijke maatregelen mogen uitsluitend worden genomen ten behoeve van jonge industrieën of van bepaalde sectoren waarin herstructureringen plaatsvinden of die met grote moeilijkheden te kampen hebben, vooral wanneer deze moeilijkheden ernstige sociale gevolgen hebben.

De invoerrechten die krachtens deze maatregelen door Marokko worden toegepast ten aanzien van produkten van oorsprong uit de Gemeenschap mogen niet meer dan 25 % ad valorem bedragen en dienen een preferentie voor produkten van oorsprong uit de Gemeenschap in te houden. De totale waarde van de ingevoerde produkten waarop dergelijke maatregelen van toepassing zijn mag niet meer bedragen dan 15 % van de totale invoer van industrieprodukten uit de Gemeenschap gedurende het laatste jaar waarvoor statistische gegevens beschikbaar zijn.

Deze maatregelen gelden voor een periode van ten hoogste vijf jaar, tenzij het Associatiecomité de toepassing ervan over een langere periode toestaat. Zij treden uiterlijk bij het verstrijken van de maximale overgangsperiode van twaalf jaar buiten werking.

Deze maatregelen kunnen voor een bepaald produkt niet worden getroffen, indien meer dan drie jaren zijn verstreken sedert de afschaffing van alle rechten en kwantitatieve beperkingen of heffingen en maatregelen van gelijke werking die op het betrokken produkt van toepassing waren.

Marokko stelt de Associatieraad in kennis van alle buitengewone maatregelen die het voornemens is te treffen. Op verzoek van de Gemeenschap vindt vooraf overleg plaats over deze maatregelen en de sectoren waarop zij betrekking hebben. Indien het dergelijke maatregelen neemt, legt Marokko aan het Comité een tijdschema voor de afschaffing van de overeenkomstig dit artikel ingestelde douanerechten over. Dit tijdschema dient te voorzien in de geleidelijke afschaffing van deze rechten in gelijke jaarlijkse percentages, beginnende uiterlijk twee jaar nadat zij werden ingesteld. Het Associatiecomité kan een ander tijdschema vaststellen.

2. In afwijking van de bepalingen van lid 1, vierde alinea, kan het Associatiecomité, ten einde rekening te houden met moeilijkheden in verband met het oprichten van een nieuwe industrie, Marokko bij uitzondering toestaan de krachtens lid 1 genomen maatregelen te handhaven voor een periode van maximaal drie jaar na de overgangsperiode van twaalf jaar.

HOOFDSTUK II

LANDBOUWPRODUKTEN EN VISSERIJPRODUKTEN

ARTIKEL 15

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op de in bijlage II bij het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap bedoelde produkten van oorsprong uit de Gemeenschap en Marokko.

ARTIKEL 16

De Gemeenschap en Marokko stellen geleidelijk een grotere liberalisering in van het onderling handelsverkeer in landbouw- en visserijprodukten.

ARTIKEL 17

1. Op de landbouw- en visserijprodukten van oorsprong uit Marokko zijn bij invoer in de Gemeenschap de bepalingen van respectievelijk Protocol nr. 1 en nr. 2 van toepassing.

2. Op de landbouwprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap zijn bij invoer in Marokko de bepalingen van Protocol nr. 3 van toepassing.

ARTIKEL 18

1. Met ingang van 1 januari 2000 onderzoeken de Gemeenschap en Marokko de situatie met het oog op de vaststelling van de door de Gemeenschap en Marokko met ingang van 1 januari 2001 toe te passen liberaliseringsmaatregelen in overeenstemming met de in artikel 16 opgenomen doelstelling.

2. Onverminderd de in lid 1 opgenomen bepalingen en rekening houdend met de handelsstromen voor landbouwprodukten tussen de partijen, en de bijzondere gevoeligheid van deze produkten, onderzoeken de Gemeenschap en Marokko binnen de Associatieraad, produkt per produkt, en op basis van wederkerigheid, de mogelijkheid om elkaar op passende wijze concessies te doen.

HOOFDSTUK III

GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

ARTIKEL 19

1. In het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Marokko worden geen nieuwe kwantitatieve invoerbeperkingen of maatregelen van gelijke werking ingesteld.

2. In het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Marokko worden kwantitatieve invoerbeperkingen of maatregelen van gelijke werking bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst afgeschaft.

3. De Gemeenschap en Marokko stellen onderling geen douanerechten bij uitvoer of heffingen van gelijke werking, noch kwantitatieve beperkingen of maatregelen van gelijke werking in.

ARTIKEL 20

1. Indien ten gevolge van de tenuitvoerlegging van hun landbouwbeleid een specifieke regeling wordt ingesteld of indien de bestaande regelingen worden gewijzigd of in geval van wijziging of uitbreiding van de bepalingen betreffende de tenuitvoerlegging van hun landbouwbeleid, kunnen de Gemeenschap en Marokko voor de betrokken produkten de in deze Overeenkomst vervatte regeling wijzigen.

De Partij die tot een dergelijke wijziging overgaat, stelt daarvan het Associatiecomité in kennis. Op verzoek van de andere Partij komt het Associatiecomité bijeen om op passende wijze rekening te houden met de belangen van genoemde Partij.

2. Ingeval de Gemeenschap of Marokko op grond van lid 1 de in deze Overeenkomst vervatte regeling voor landbouwprodukten wijzigen, verlenen zij voor de invoer van produkten van oorsprong uit de andere Partij, een voordeel dat vergelijkbaar is met het voordeel waarin deze Overeenkomst voorziet.

3. Over de wijziging van de in deze Overeenkomst bepaalde regeling wordt op verzoek van de andere overeenkomstsluitende partij overleg gepleegd in de Associatieraad.

ARTIKEL 21

Voor produkten van oorsprong uit Marokko geldt bij invoer in de Gemeenschap geen gunstiger regeling dan die welke tussen de Lid-Staten onderling geldt.

De bepalingen van deze overeenkomst zijn van toepassing onverminderd het bepaalde in Verordening (EEG) nr. 1911/91 van de Raad van 26 juni 1991 betreffende de toepassing van de bepalingen van het Gemeenschapsrecht op de Canarische eilanden.

ARTIKEL 22

1. Beide partijen onthouden zich van alle binnenlandse maatregelen of praktijken van fiscale aard die, rechtstreeks of onrechtstreeks, discrimineren tussen de produkten van de ene partij en soortgelijke produkten van oorsprong uit de andere partij.

2. Voor produkten die naar een der partijen worden uitgevoerd mogen de terugbetaalde bedragen aan binnenlandse belastingen niet hoger zijn dan de bedragen van de op deze produkten rustende directe of indirecte belastingen.

ARTIKEL 23

1. Deze Overeenkomst vormt geen beletsel voor de handhaving of de oprichting van douane-unies, vrijhandelszones of regelingen voor grensverkeer, mits de in deze Overeenkomst neergelegde handelsregelingen daardoor niet worden gewijzigd.

2. De partijen plegen in het Associatiecomité overleg over de Overeenkomsten tot oprichting van douane-unies of vrijhandelszones en desgewenst over andere belangrijke onderwerpen in verband met hun handelsbeleid ten aanzien van derde landen. Dergelijk overleg vindt met name plaats bij de toetreding van een derde land tot de Gemeenschap, ten einde rekening te kunnen houden met de onderlinge belangen van de Gemeenschap en Marokko als omschreven in deze Overeenkomst.

ARTIKEL 24

Indien een der partijen constateert dat in het handelsverkeer met de andere partij dumping in de zin van artikel VI van de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel plaatsvindt, kan zij passende maatregelen nemen tegen deze praktijk overeenkomstig de Overeenkomst inzake de toepassing van artikel VI van de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel en haar nationale wettelijke regeling ter zake, en volgens de voorwaarden en procedures van artikel 27 van deze Overeenkomst.

ARTIKEL 25

Indien een produkt wordt ingevoerd in hoeveelheden en onder omstandigheden die :

- ernstige moeilijkheden veroorzaken of dreigen te veroorzaken voor binnenlandse producenten van soortgelijke of rechtstreeks concurrerende produkten op het grondgebied van een der overeenkomstsluitende partijen, of

- de enige sector van de economie aanleiding geven of kunnen geven tot moeilijkheden die ernstige gevolgen kunnen hebben voor de economische situatie in een bepaald gebied,

kan de Gemeenschap of Marokko naar gelang van het geval, passende maatregelen nemen overeenkomstig de bepalingen en procedures van artikel 27.

ARTIKEL 26

Wanneer de naleving van artikel 19, lid 3 :

i) ertoe leidt dat goederen wederuitgevoerd worden naar een derde land ten aanzien waarvan de exporterende partij voor het betrokken produkt kwantitatieve uitvoerbeperkingen, uitvoerrechten of maatregelen van gelijke werking toepast, of

ii) ernstige tekorten aan produkten die van wezenlijk belang zijn voor de exporterende partij doet ontstaan of dreigt te doen ontstaan,

en de bovenbedoelde situaties aanleiding geven of vermoedelijk zullen geven tot ernstige moeilijkheden voor de exporterende partij, kan deze partij passende maatregelen nemen volgens de voorwaarden en procedures van artikel 27. Deze maatregelen mogen geen discriminerend karakter hebben en dienen te worden ingetrokken zodra zij niet langer gerechtvaardigd zijn.

ARTIKEL 27

1. Indien de Gemeenschap of Marokko de invoer van produkten die de in artikel 25 bedoelde moeilijkheden zouden kunnen geven, aan een administratieve procedure onderwerpen die ten doel heeft snel informatie te verschaffen over de ontwikkeling van de handelsstromen, stelt de betrokken partij de andere partij hiervan in kennis.

2. In de in de artikelen 24, 25 en 26 bedoelde gevallen verstrekken de Gemeenschap of Marokko, naar gelang van het geval, vóór zij de in de genoemde artikelen bedoelde maatregelen nemen of in de gevallen waarop lid 3, onder d), van dit artikel, van toepassing is, zo spoedig mogelijk het Associatiecomité alle ter zake dienende informatie ten einde een voor beide partijen aanvaardbare oplossing te vinden.

Bij voorrang moeten die maatregelen worden gekozen die de werking van deze Overeenkomst het minst verstoren.

De vrijwaringsmaatregelen worden onmiddellijk ter kennis gebracht van het Associatiecomité, die hierover periodiek overleg pleegt, meer bepaald met het oog op de vaststelling van een tijdschema voor de afschaffing van deze maatregelen zodra de omstandigheden dit toelaten.

3. Voor de toepassing van lid 2 geldt het hierna volgende :

a) de exporterende Partij wordt van de in artikel 24 bedoelde dumping in kennis gesteld zodra de autoriteiten van de importerende partij een onderzoek hebben geopend. Indien geen einde is gemaakt aan de dumping in de zin van artikel VI van de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel of geen andere bevredigende oplossing is gevonden binnen dertig dagen na de kennisgeving van deze zaak, kan de importerende partij passende maatregelen nemen ;

b) de moeilijkheden welke voortvloeien uit de omstandigheden bedoeld in artikel 25 worden voorgelegd aan het Associatiecomité dat alle noodzakelijke beslissingen kan nemen om een einde te maken aan deze moeilijkheden.

Indien het Associatiecomité of de exporterende partij geen beslissing heeft genomen die een einde maakt aan de moeilijkheden of geen andere bevredigende oplossing wordt gevonden binnen dertig dagen na kennisgeving van de zaak, kan de invoerende partij passende maatregelen nemen om het probleem op te lossen. Deze maatregelen mogen niet verder strekken dan hetgeen noodzakelijk is om een oplossing te vinden voor de gerezen moeilijkheden ;

c) de moeilijkheden die voortvloeien uit de in artikel 26 bedoelde omstandigheden worden aan het Associatiecomité voorgelegd.

Het Associatiecomité kan elke beslissing nemen die nodig is om een einde te maken aan de moeilijkheden. Indien het geen beslissing heeft genomen binnen dertig dagen nadat de zaak hem is voorgelegd, kan de exporterende partij passende maatregelen nemen ten aanzien van de uitvoer van het betrokken produkt ;

d) wanneer uitzonderlijke omstandigheden die tot onmiddellijk optreden nopen voorafgaande kennisgeving of onderzoek, al naar gelang van het geval, onmogelijk maken kan de Gemeenschap of Marokko, al naar gelang van het geval, in de in de artikelen 24, 25 en 26 bedoelde omstandigheden onverwijld de vrijwaringsmaatregelen toepassen die strikt noodzakelijk zijn om het probleem op te lossen. De andere Partij wordt hiervan onmiddellijk in kennis gesteld.

ARTIKEL 28

Deze Overeenkomst vormt geen beletsel voor verboden of beperkingen op de invoer, uitvoer of doorvoer die gerechtvaardigd zijn uit hoofde van de bescherming van de openbare zedelijkheid, de openbare orde, de openbare veiligheid, de gezondheid en het leven van personen, dieren of planten, en de bescherming van het nationaal artistiek, historisch en archeologisch erfgoed, of uit hoofde van de bescherming van de intellectuele, industriële en commerciële eigendom, noch voor voorschriften betreffende goud en zilver. Deze verboden of beperkingen mogen echter geen middel tot willekeurige discriminatie of een verkapte beperking van de handel tussen de partijen vormen.

ARTIKEL 29

Het begrip "produkten van oorsprong" voor de toepassing van deze titel en de desbetreffende methoden van administratieve samenwerking zijn gedefinieerd in Protocol nr. 4.

ARTIKEL 30

In het handelsverkeer tussen de twee partijen worden de goederen ingedeeld overeenkomstig de gecombineerde nomenclatuur.

TITEL III

RECHT VAN VESTIGING EN DIENSTEN

ARTIKEL 31

1. De partijen komen overeen de toepassingssfeer van deze Overeenkomst uit te breiden tot het recht van vestiging van vennootschappen van een Partij op het grondgebied van de andere Partij en de liberalisering van de dienstverlening door vennootschappen van een Partij aan ontvangers van diensten in een andere Partij.

2. De Associatieraad doet de nodige aanbevelingen voor de uitvoering van de in lid 1 vermelde doelstelling.

Bij het opstellen van deze aanbevelingen houdt de Associatieraad rekening met de opgedane ervaring bij de wederzijdse toekenning van de meestbegunstigingsbehandeling en met de respectieve verplichtingen van de partijen overeenkomstig de aan de Overeenkomst tot oprichting van de WTO gehechte Algemene Overeenkomst inzake de Handel in Diensten, hierna "GATS" te noemen, met name artikel V.

3. De Associatieraad verricht op zijn laatst vijf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst een eerste onderzoek naar de verwezenlijking van deze doelstelling.

4. Onverminderd lid 3 verricht de Associatieraad bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst een onderzoek naar de sector internationaal zeevervoer ten einde aanbevelingen te doen voor de meest passende liberaliseringsmaatregelen. De Associatieraad houdt rekening met de resultaten van de onderhandelingen die op dit gebied zijn gevoerd in het kader van de GATS na de afsluiting van de Uruguay-Ronde.

ARTIKEL 32

1. In een eerste fase bevestigen de partijen opnieuw hun respectieve verplichtingen krachtens de GATS, met name de wederzijdse toekenning van de meestbegunstigingsbehandeling voor de dienstensector waarvoor deze verplichting geldt.

2. Overeenkomstig de GATS is deze behandeling niet van toepassing op :

a) door een Partij toegekende voordelen overeenkomstig de bepalingen van een overeenkomst zoals gedefinieerd in artikel V van de GATS of maatregelen die genomen zijn op grond van een dergelijke overeenkomst ;

b) andere voordelen toegekend overeenkomstig de lijst van uitzonderingen op de meestbegunstigingsclausule door een Partij aan de GATS zijn gehecht.

TITEL IV

BETALINGEN, KAPITAAL, CONCURRENTIE EN ANDERE ECONOMISCHE BEPALINGEN

HOOFDSTUK I

BETALINGS- EN KAPITAALVERKEER

ARTIKEL 33

Onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 35 verbinden de partijen zich ertoe machtiging te verlenen, in vrije convertibele valuta, tot alle betaalverrichtingen die verband houden met lopende transacties.

ARTIKEL 34

1. Met betrekking tot de verrichtingen op de kapitaalrekening van de betalingsbalans garanderen vanaf de inwerkingtreding van deze Overeenkomst de Gemeenschap en Marokko het vrije verkeer van kapitaal met betrekking tot directe investeringen in Marokko in vennootschappen die in overeenstemming met de van kracht zijnde wetten zijn opgericht, alsook de liquidatie of de repatriëring van die investeringen en van alle opbrengsten daarvan.

2. De partijen raadplegen elkaar met het oog op de vergemakkelijking van het kapitaalverkeer tussen de Gemeenschap en Marokko en de volledige liberalisering ervan wanneer aan de voorwaarden is voldaan.

ARTIKEL 35

Indien zich met betrekking tot de betalingsbalans van één of meer Lid-Staten van de Gemeenschap of van Marokko ernstige moeilijkheden voordoen of hiervoor onmiddellijk gevaar bestaat, kan de Gemeenschap of Marokko, al naar gelang van het geval, in overeenstemming met de in de GATT en met de artikelen VIII en XIV van de Statuten van het Internationaal Monetair Fonds bepaalde voorwaarden beperkende maatregelen treffen met betrekking tot lopende transacties. Deze maatregelen zijn van beperkte duur en mogen niet verder reiken dan wat noodzakelijk is om de situatie van de betalingsbalans recht te trekken. De Gemeenschap of Marokko, al naar gelang van het geval, brengen deze onverwijld ter kennis van de andere partij, en doet deze partij zo spoedig mogelijk een tijdschema toekomen voor de opheffing van deze maatregelen.

HOOFDSTUK II

BEPALINGEN INZAKE DE MEDEDINGING EN ANDERE ECONOMISCHE BEPALINGEN

ARTIKEL 36

1. Onverenigbaar met de goede werking van deze Overeenkomst voor zover de handel tussen de Gemeenschap en Marokko daardoor ongunstig kan worden beïnvloed zijn :

a) alle overeenkomsten tussen ondernemingen, alle besluiten van ondernemersverenigingen en alle onderling afgestemde feitelijke gedragingen van ondernemingen welke ertoe strekken of die ten gevolge hebben dat de mededinging wordt verhinderd, beperkt of vervalst ;

b) het misbruik maken van een machtspositie door een of meer ondernemingen op het gehele grondgebied van de Gemeenschap of van Marokko, of op een wezenlijk deel daarvan ;

c) alle steunmaatregelen van de Staten die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde produkties vervalsen of dreigen te vervalsen, met uitzondering van afwijkingen die zijn toegestaan krachtens het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.

2. Alle handelswijzen welke met dit artikel in strijd zijn, worden beoordeeld op grond van de criteria welke voortvloeien uit de toepassing van de regels van de artikelen 85, 86 en 92 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, en voor onder het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal vallende produkten, die van de artikelen 65 en 66 van dit Verdrag, en de regels betreffende overheidssteun, met inbegrip van het afgeleide recht.

3. De Associatieraad stelt bij besluit genomen binnen een termijn van vijf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst de nodige voorschriften vast voor de uitvoering van de leden 1 en 2.

In afwachting van de vaststelling van deze voorschriften worden de bepalingen van deze Overeenkomst inzake de interpretatie en toepassing van de artikelen VI, XVI en XXIII van de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel toegepast als regels voor de tenuitvoerlegging van lid 1, onder c), en het ermee verband houdende gedeelte van lid 2.

4. a) Voor de toepassing van het bepaalde in lid 1, onder c), komen de partijen overeen dat tijdens de eerste vijf jaren na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst alle door Marokko toegekende overheidssteun wordt beoordeeld met inachtneming van het feit dat Marokko wordt beschouwd als een regio gelijk aan de in artikel 92, lid 3, onder a), van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap bedoelde streken van de Gemeenschap.

Tijdens deze zelfde periode mag Marokko bij wijze van uitzondering met betrekking tot onder het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal vallende ijzer- en staalprodukten, overheidssteun voor herstructurering verlenen, mits :

- deze steun ertoe leidt dat de begunstigde ondernemingen aan het einde van de herstructureringsperiode onder normale marktvoorwaarden levensvatbaar zijn ;

- het bedrag en de intensiteit van de steun strikt beperkt blijven tot hetgeen voor dit herstel van de levensvatbaarheid absoluut noodzakelijk is, en ze geleidelijk worden verminderd ; en

- het herstructureringsprogramma aansluit bij een algemene rationalisatie van de capaciteit in Marokko.

De Associatieraad besluit met inachtneming van de economische situatie in Marokko, of die periode met verdere termijnen van vijf jaar dient te worden verlengd.

b) Elke partij garandeert doorzichtigheid ten aanzien van de overheidssteun, met name door ieder jaar aan de andere partij mededeling te doen van het totale bedrag en de verdeling van de verstrekte steun en door op verzoek informatie over steunprogramma's te verstrekken. Op verzoek van de ene partij verstrekt de andere partij informatie over bepaalde afzonderlijke steunmaatregelen van de overheid.

5. Met betrekking tot de produkten vermeld in hoofdstuk II van titel II :

- is het bepaalde in lid 1, onder c), niet van toepassing ;

- dienen alle praktijken die in strijd zijn met lid 1, onder a), te worden beoordeeld aan de hand van de criteria welke door de Gemeenschap zijn vastgesteld op grond van de artikelen 42 en 43 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en in het bijzonder bij Verordening nr. 26/1962 van de Raad.

6. Indien de Gemeenschap of Marokko van mening is dat een bepaalde praktijk onverenigbaar is met lid 1 van dit artikel en :

- deze met de in lid 3 bedoelde uitvoeringsmaatregelen niet afdoende kan worden tegengegaan, of dat

- bij ontstentenis van dergelijke voorschriften, de praktijk de belangen van de andere partij ernstig schaadt of dreigt te schaden of aan haar nationale industrie, met inbegrip van de dienstverlenende sector, aanmerkelijke schade toebrengt of dreigt toe te brengen,

kunnen zij passende maatregelen nemen na overleg in het kader van het Associatiecomité of na een termijn van dertig werkdagen volgende op het verzoek om dergelijk overleg.

Met betrekking tot praktijken die onverenigbaar zijn met lid 1, onder c, van dit artikel kunnen indien de GATT erop van toepassing is, deze passende maatregelen alleen worden vastgesteld in overeenstemming met de procedures en voorwaarden bepaald in de Algemene Overeenkomst inzake tarieven en handel of in een andere in het kader daarvan tot stand gekomen handeling die op beide partijen van toepassing is.

7. Niettegenstaande eventueel daarmee strijdige bepalingen die overeenkomstig lid 3 zijn vastgesteld, wisselen de partijen informatie uit met inachtneming van de beperkingen welke voortvloeien uit het beroeps- of zakengeheim.

ARTIKEL 37

De Lid-Staten en Marokko passen, onverminderd de in het kader van de GATT aangegane verplichtingen, alle staatsmonopolies van commerciële aard geleidelijk aan, in dier voege dat tegen het einde van het vijfde jaar volgende op de inwerkingtreding van deze Overeenkomst tussen onderdanen van de Lid-Staten en van Marokko geen discriminatie meer bestaan wat de voorwaarden van de herziening en de afzet van goederen betreft. Het Associatiecomité wordt in kennis gesteld van de maatregelen welke te dien einde worden genomen.

ARTIKEL 38

Met betrekking tot overheidsondernemingen en ondernemingen waaraan speciale of exclusieve rechten zijn toegekend, ziet de Associatieraad erop toe dat vanaf het vijfde jaar na de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst geen maatregelen die het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Marokko verstoren of strijdig zijn met de belangen van de partijen worden vastgesteld of gehandhaafd. Deze bepaling vormt geen beletsel voor de uitvoering, de jure of de facto, van bijzondere taken die aan deze ondernemingen zijn opgedragen.

ARTIKEL 39

1. De partijen waarborgen een adequate en effectieve bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten, overeenkomstig de hoogste internationale normen, met inbegrip van effectieve middelen om deze rechten te doen gelden.

2. De tenuitvoerlegging van dit artikel en van bijlage 7 wordt regelmatig door de partijen onderzocht. In geval van problemen op het gebied van intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten die het handelsverkeer beïnvloeden wordt op verzoek van een partij dringend overleg gevoerd, ten einde tot wederzijds bevredigende oplossingen te komen.

ARTIKEL 40

1. De partijen wenden passende middelen aan ter bevordering van het gebruik door Marokko van communautaire technische voorschriften en Europese normen betreffende de kwaliteit van industriële produkten en produkten uit de agro-levensmiddelensector, en de certificatieprocedures.

2. Op grond van de in lid 1 bedoelde beginselen sluiten de partijen overeenkomsten van wederzijdse erkenning van certificatie wanneer aan de voorwaarden is voldaan.

ARTIKEL 41

1. De partijen stellen zich een wederzijdse en geleidelijke liberalisering van de overheidsopdrachten ten doel.

2. De Associatieraad neemt de nodige maatregelen voor de uitvoering van lid 1.

TITEL V

ECONOMISCHE SAMENWERKING

ARTIKEL 42

Doelstellingen

1. De partijen verbinden zich ertoe hun economische samenwerking te versterken, in hun wederzijds belang, en in de geest van partnerschap waarop deze Overeenkomst is gebaseerd.

2. De economische samenwerking heeft als doel Marokko te steunen in zijn activiteiten ter bevordering van duurzame economische en sociale ontwikkeling.

ARTIKEL 43

Toepassingssfeer

1. De samenwerking is in de eerste plaats gericht op terreinen waar zich interne beperkingen en problemen voordoen of die de gevolgen ondergaan van het liberaliseringsproces van de gehele Marokkaanse economie, met name de liberalisering van het handelsverkeer tussen Marokko en de Gemeenschap.

2. Voorts wordt bij de samenwerking prioriteit gegeven aan de sectoren die de economieën van Marokko en de Gemeenschap dichter bij elkaar brengen, met name sectoren die groei en werkgelegenheid scheppen.

3. De samenwerking zal de intra-Maghrebijnse economische integratie bevorderen door de uitvoering van maatregelen die bijdragen tot de ontwikkeling van deze intra-Maghrebijnse betrekkingen.

4. In het kader van de uitvoering van de verschillende terreinen van de economische samenwerking is de bescherming van milieu en ecologisch evenwicht een essentieel onderdeel van deze Overeenkomst.

5. Eventueel stellen de partijen in overleg andere terreinen voor economische samenwerking vast.

ARTIKEL 44

Middelen en modaliteiten

De economische samenwerking wordt met name verwezenlijkt door middel van :

a) een regelmatige economische dialoog tussen de twee partijen die alle terreinen van het macro-economisch beleid bestrijkt ;

b) uitwisseling van informatie en bevordering van de communicatie ;

c) activiteiten op het gebied van raadgeving, expertise, opleiding ;

d) gezamenlijke activiteiten ;

e) technische en administratieve bijstand, en bijstand op het gebied van de regelgeving.

ARTIKEL 45

Regionale samenwerking

Met het oog op een goede werking van deze Overeenkomst bevorderen de partijen alle activiteiten met een regionaal effect of waarbij andere derde landen betrokken zijn, met name op de volgende terreinen :

a) de intra-regionale handel op Maghreb-niveau ;

b) milieu ;

c) ontwikkeling van de economische infrastructuren ;

d) wetenschappelijk en technologisch onderzoek ;

e) cultuur ;

f) douanezaken ;

g) regionale instellingen en de uitvoering van gemeenschappelijke of geharmoniseerde programma's en beleid.

ARTIKEL 46

Onderwijs en opleiding

De samenwerking is gericht op :

a) het omschrijven van de middelen om de situatie in de sector onderwijs en opleiding, waaronder beroepsopleidingen, aanzienlijk te verbeteren ;

b) het bevorderen van met name de toegang van vrouwen tot het onderwijs, met inbegrip van technisch en hoger onderwijs en beroepsopleidingen ;

c) het bevorderen van duurzame banden tussen gespecialiseerde instellingen van de partijen met het oog op het uitwisselen van ervaring en middelen.

ARTIKEL 47

Wetenschappelijke, technische en technologische samenwerking

De samenwerking is gericht op :

a) het bevorderen van permanente banden tussen de wetenschappelijke gemeenschappen van de twee partijen, met name door middel van :

- de toegang van Marokko tot communautaire programma's voor onderzoek en technologische ontwikkeling overeenkomstig de communautaire bepalingen inzake de deelname van derde landen aan deze programma's ;

- de deelname van Marokko aan gedecentraliseerde samenwerkingsnetwerken ;

- bevordering van synergie tussen opleiding en onderzoek ;

b) het versterken van de onderzoekscapaciteit van Marokko ;

c) het stimuleren van technologische innovatie, de uitwisseling van nieuwe technologieën en know-how ;

d) het bevorderen van activiteiten die gericht zijn op het creëren van synergie met regionaal effect.

ARTIKEL 48

Milieu

De samenwerking is gericht op het voorkomen van de achteruitgang van het milieu en de verbetering van de kwaliteit ervan, de bescherming van de volksgezondheid en een rationeel gebruik van natuurlijke hulpbronnen met het oog op een duurzame ontwikkeling.

De partijen komen overeen met name op de volgende terreinen samen te werken :

a) de kwaliteit van bodem en water ;

b) de gevolgen van ontwikkeling, met name industriële ontwikkeling (veiligheid van installaties, met name afvalstoffen) ;

c) controle op en preventie van verontreiniging van de zee.

ARTIKEL 49

Industriële samenwerking

De samenwerking is gericht op :

a) het bevorderen van samenwerking tussen het bedrijfsleven van de partijen, ook in het kader van de toegang van Marokko tot de communautaire netwerken voor samenwerking tussen bedrijven of tot gedecentraliseerde samenwerkingsnetwerken ;

b) het steunen van de inspanningen van de Marokkaanse openbare en particuliere sectoren om de industrie te moderniseren en te herstructureren, met inbegrip van de agro-levensmiddelenindustrie ;

c) het bevorderen van de ontwikkeling van een gunstig klimaat voor particulier initiatief ten einde de voor lokale en exportmarkten bestemde produktie te stimuleren en te diversifiëren ;

d) het optimaal gebruiken van de Marokkaanse menselijke en industriële hulpbronnen door een betere toepassing van beleid op het gebied van innovatie, onderzoek en technologische ontwikkeling ;

e) het vergemakkelijken van de kredietverstrekking voor de financiering van investeringen.

ARTIKEL 50

Bevordering en bescherming van investeringen

De samenwerking is gericht op het scheppen van gunstige omstandigheden voor investeringsstromen, en wordt met name verwezenlijkt door middel van :

a) het instellen van geharmoniseerde en vereenvoudigde procedures, regelingen voor gezamenlijke investeringen (met name in het midden- en kleinbedrijf), en de identificatie van en informatie over investeringsmogelijkheden ;

b) waar nodig het instellen van een juridisch kader ter bevordering van investeringen, door de sluiting tussen Marokko en de Lid-Staten van overeenkomsten ter bescherming van investeringen en overeenkomsten ter vermijding van dubbele belasting.

ARTIKEL 51

Samenwerking op het gebied van de normalisatie en de conformiteitsbeoordeling

De partijen werken samen aan :

a) het bevorderen van het gebruik van communautaire voorschriften op het gebied van de normalisatie, de metrologie, kwaliteitszorg en -borging, en de conformiteitsbeoordeling ;

b) het op niveau brengen van de Marokkaanse laboratoria om op termijn overeenkomsten inzake wederzijdse erkenning op het gebied van de conformiteitsbeoordeling te sluiten ;

c) het ontwikkelen van de Marokkaanse structuren op het gebied van de intellectuele, industriële en commerciële eigendom, normalisatie en kwaliteit.

ARTIKEL 52

Harmonisatie van de wetgevingen

De samenwerking is erop gericht Marokko te helpen bij het aanpassen van zijn wetgeving aan die van de Gemeenschap op de door deze Overeenkomst bestreken terreinen.

ARTIKEL 53

Financiële diensten

De samenwerking is gericht op de harmonisatie van gemeenschappelijke regels en normen, onder andere met het oog op :

a) de versterking en herstructurering van de financiële sectoren in Marokko ;

b) de verbetering van de boekhoudings- en boekhoudcontrolesystemen, het toezicht, de reglementering van financiële diensten en de financiële controle in Marokko.

ARTIKEL 54

Landbouw en visserij

De samenwerking is gericht op :

a) modernisering en herstructurering van de landbouw- en visserijsectoren, ook door middel van de modernisering van infrastructuren en uitrusting en de ontwikkeling van technieken voor verpakking en opslag, en de verbetering van particuliere distributie en afzetmogelijkheden ;

b) diversificatie van de produktie en de externe afzetmarkten ;

c) samenwerking op sanitair en fytosanitair gebied en op het gebied van teeltmethoden.

ARTIKEL 55

Vervoer

De samenwerking is gericht op :

a) de herstructurering en modernisering van weg-, spoorweg-, haven- en luchthaveninfrastructuur van gemeenschappelijk belang in samenhang met de belangrijkste transeuropese verbindingen ;

b) de definitie en toepassing van normen voor het functioneren die vergelijkbaar zijn met die welke in de Gemeenschap gangbaar zijn ;

c) de vernieuwing van de technische installaties volgens communautaire normen, vooral wat betreft het multimodale vervoer, de containerisering, en de overslag ;

d) de geleidelijke verbetering van de omstandigheden voor het transitovervoer over de weg en over zee en multimodaal transitovervoer, en van het beheer van havens en vliegvelden, het zee- en luchtverkeer en de spoorwegen.

ARTIKEL 56

Telecommunicatie en informatietechnologie

De samenwerkingsactiviteiten zijn met name gericht op :

a) het algemene kader van de telecommunicatie ;

b) normalisatie, conformiteitsproeven en certificatie op het gebied van de informatie-technologie en telecommunicatie ;

c) verbreiding van nieuwe informatietechnologieën, met name op het gebied van netwerken en hun onderlinge verbindingen (digitaal netwerk voor geïntegreerde diensten (ISDN) en elektronische gegevensuitwisseling (EDI)) ;

d) stimulering van onderzoek naar en ontwikkeling van nieuwe faciliteiten voor communicatie en informatietechnologieën, gericht op het ontwikkelen van de markt voor uitrusting, diensten en toepassingen in verband met informatietechnologieën en communicatie, diensten en installaties.

ARTIKEL 57

Energie

De samenwerkingsactiviteiten zijn met name gericht op :

a) duurzame energie ;

b) bevordering van energiebesparing ;

c) toegepast onderzoek naar de netwerken van databanken op economisch en sociaal gebied van de twee partijen ;

d) ondersteuning van de inspanningen voor modernisering en de ontwikkeling van energie-netwerken en hun verbindingen met de netwerken van de Gemeenschap.

ARTIKEL 58

Toerisme

De samenwerking is gericht op de ontwikkeling van het toerisme, met name op de volgende gebieden :

a) hotelmanagement en de kwaliteit van de dienstverlening in de verschillende met het hotelwezen verband houdende beroepen ;

b) ontwikkeling van de marketing ;

c) de ontwikkeling van het toerisme onder jongeren.

ARTIKEL 59

Samenwerking op douanegebied

1. De samenwerking is erop gericht de eerbiediging van de handelsbepalingen en een eerlijk handelsverkeer te waarborgen, met prioriteit voor :

a) de vereenvoudiging van de controles en de douaneprocedures ;

b) de toepassing van het enig administratief document en de aansluiting van de transito-regelingen van de Gemeenschap en Marokko.

2. Onverminderd de verdere bepalingen inzake samenwerking van deze Overeenkomst en in het bijzonder de artikelen 61 en 62 vindt de wederzijdse bijstand tussen de administratieve autoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen plaats overeenkomstig de bepalingen van Protocol nr. 5.

ARTIKEL 60

Statistische samenwerking

De samenwerking is gericht op het beter op elkaar afstemmen van de door de partijen gebruikte methoden en de toepassing van statistische gegevens betreffende alle door deze Overeenkomst bestreken terreinen zodra deze zich lenen voor het opstellen van statistieken.

ARTIKEL 61

Witwassen van geld

1. De partijen zijn het eens over de noodzaak van samenwerking om te voorkomen dat hun financiële systemen worden gebruikt voor het witwassen van de opbrengst van criminele activiteiten in het algemeen en drugsmisdrijven in het bijzonder.

2. De samenwerking op dit gebied omvat administratieve en technische bijstand met het oog op de vaststelling van passende normen ter voorkoming van het witwassen van geld, die gelijkwaardig zijn aan die welke zijn aangenomen door de Gemeenschap en internationale fora op dit gebied, met inbegrip van de Financial Action Task Force (FATF).

ARTIKEL 62

Drugsbestrijding

1. De samenwerking is gericht op :

a) het verbeteren van de doeltreffendheid van het beleid en de maatregelen ter voorkoming en bestrijding van de produktie, het aanbod van en de illegale handel in verdovende middelen en psychotrope stoffen ;

b) op het terugdringen van het illegale gebruik van die produkten.

2. De partijen bepalen samen, in overeenstemming met hun respectieve wetgevingen, welke samenwerkingsmethoden er nodig zijn om deze doelstellingen te bereiken. Hun optreden, voor zover niet gemeenschappelijk, wordt gebaseerd op overleg en nauwe coördinatie.

Aan dit optreden kunnen bevoegde openbare en particuliere instellingen en internationale organisaties deelnemen in samenwerking met de regering van het Koninkrijk Marokko en de betrokken instellingen van de Gemeenschap en haar Lid-Staten.

3. De samenwerking wordt met name verwezenlijkt door middel van :

a) de oprichting of uitbreiding van informatiecentra en centra voor sociale dienstverlening en gezondheidszorg met het oog op de behandeling en wederopname in de maatschappij van drugverslaafden ;

b) de uitvoering van projecten op het gebied van preventie, voorlichting, opleiding, en epidemiologisch onderzoek ;

c) het opstellen van normen voor de preventie van het onrechtmatig gebruik van precursoren en andere essentiële stoffen die worden gebruikt voor de illegale vervaardiging van verdovende middelen of psychotrope stoffen overeenkomend met de normen van de Gemeenschap en van de betrokken internationale organen, inzonderheid de Chemical Action Task Force (CATF).

d) het opstellen en uitvoeren van programma's voor de alternatieve ontwikkeling van de gebieden waar illegaal narcotische planten worden verbouwd.

ARTIKEL 63

De twee partijen bepalen samen de nodige modaliteiten voor de verwezenlijking van de samenwerking op de terreinen van deze titel.

TITEL VI

SOCIALE EN CULTURELE SAMENWERKING

HOOFDSTUK I

BEPALINGEN INZAKE WERKNEMERS

ARTIKEL 64

1. Elke Lid-Staat past op de werknemers van Marokkaanse nationaliteit die werkzaam zijn op zijn grondgebied een regeling toe die wordt gekenmerkt door het ontbreken van elke discriminatie op grond van nationaliteit tussen deze werknemers en zijn eigen onderdanen voor wat betreft de arbeidsvoorwaarden, de lonen en het ontslag.

2. Op elke Marokkaanse werknemer die gemachtigd is tijdelijk een beroepsactiviteit in loondienst uit te oefenen op het grondgebied van een Lid-Staat zijn de bepalingen van lid 1 van toepassing voor wat betreft de arbeidsvoorwaarden en de lonen.

3. Marokko past dezelfde regeling toe op de op zijn grondgebied werkzame werknemers die onderdaan zijn van de Lid-Staten.

ARTIKEL 65

1. Behoudens het bepaalde in de onderstaande leden vallen de werknemers van Marokkaanse nationaliteit en de bij hen woonachtige gezinsleden op het gebied van de sociale zekerheid onder een regeling die wordt gekenmerkt door het ontbreken van elke discriminatie op grond van nationaliteit tussen deze werknemers en de eigen onderdanen van de Lid-Staten waar zij werkzaam zijn.

Het begrip sociale zekerheid dekt alle takken van sociale zekerheid die betrekking hebben op uitkeringen bij ziekte en zwangerschap, pensioenen bij invaliditeit, ouderdomspensioenen, pensioenen voor nabestaanden, uitkeringen bij arbeidsongevallen en beroepsziekten, uitkeringen bij overlijden, werkloosheidsuitkeringen en kinderbijslag.

Deze bepaling kan echter niet tot gevolg hebben dat de andere coördinatieregelingen waarin de op artikel 51 van het EG-Verdrag gebaseerde communautaire regelgeving voorziet worden toegepast in andere dan de in artikel 67 van deze Overeenkomst vervatte voorwaarden.

2. Deze werknemers komen in aanmerking voor samentelling van de tijdvakken van verzekering, van arbeid of van woonplaats die zij in de verschillende Lid-Staten vervuld hebben, voor wat betreft de ouderdoms-, invaliditeits- en overlevingspensioenen en -renten, kinderbijslag, uitkeringen bij ziekte en zwangerschap, alsmede de gezondheidszorg voor de werknemer en zijn binnen de Gemeenschap woonachtig gezin.

3. Deze werknemers komen in aanmerking voor gezinsbijslagen voor de leden van hun gezin die binnen de Gemeenschap woonachtig zijn.

4. Deze werknemers mogen ouderdoms- en overlevingspensioenen en -renten, pensioenen en renten wegens arbeidsongevallen of beroepsziekten en invaliditeitspensioenen en -renten ingevolge arbeidsongevallen of beroepsziekten, vrij overmaken naar Marokko tegen die koers die geldt krachtens de wetgeving van de Lid-Staat of de Lid-Staten die de desbetreffende bedragen moeten betalen, met uitzondering van bijzondere uitkeringen waarvoor geen contributie is betaald.

5. Marokko past een soortgelijke regeling als vermeld in de leden 1, 3 en 4 toe op de op zijn grondgebied werkzame werknemers die onderdaan zijn van de Lid-Staten en op hun gezinsleden.

ARTIKEL 66

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn niet van toepassing op onderdanen van een van de partijen die illegaal op het grondgebied van het gastland verblijven of werken.

ARTIKEL 67

1. Voor het einde van het eerste jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst stelt de Associatieraad de nodige bepalingen vast ten einde de toepassing van de in artikel 65 vervatte beginselen te verzekeren.

2. De Associatieraad stelt de regels vast voor een administratieve samenwerking die de nodige waarborgen inzake beheer en controle biedt voor de toepassing van het bepaalde in lid 1.

ARTIKEL 68

De door de Associatieraad overeenkomstig artikel 67 vastgestelde bepalingen doen geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen welke voortvloeien uit de bilaterale overeenkomsten tussen Marokko en de Lid-Staten, voor zover deze voor de Marokkaanse onderdanen of de onderdanen van de Lid-Staten een gunstiger regeling inhouden.

HOOFDSTUK II

DIALOOG OP SOCIAAL GEBIED

ARTIKEL 69

1. Tussen de partijen wordt een regelmatige dialoog ingesteld over elk onderwerp op sociaal gebied dat voor hen van belang is.

2. De dialoog is het instrument voor onderzoek naar de manieren en voorwaarden om vooruitgang te bewerkstelligen wat betreft het verkeer van werknemers, de gelijke behandeling en de sociale integratie van ingezetenen van Marokko en van de Gemeenschap die legaal op het grondgebied van gastlanden verblijven.

3. De dialoog heeft met name betrekking op alle problemen betreffende :

a) leef- en werkomstandigheden van de migrantengemeenschappen,

b) migraties,

c) clandestiene immigratie en de voorwaarden voor terugkeer van personen die niet voldoen aan de bepalingen van de wetgeving inzake verblijf en vestiging die in het gastland van toepassing is,

d) activiteiten en programma's ter bevordering van de gelijke behandeling van ingezetenen van Marokko en van de Gemeenschap, wederzijdse kennis van cultuur en beschaving, de ontwikkeling van tolerantie en de afschaffing van discriminatie.

ARTIKEL 70

De dialoog op sociaal gebied wordt gehouden op dezelfde niveaus en volgens dezelfde modaliteiten als die van titel I, die tevens als kader ervoor kan dienen.

HOOFDSTUK III

SAMENWERKING OP SOCIAAL GEBIED

ARTIKEL 71

1. Teneinde de samenwerking op sociaal gebied tussen de partijen te consolideren worden activiteiten en programma's op elk gebied dat voor hen van belang is uitgevoerd.

Hierbij hebben de volgende onderwerpen prioriteit :

a) vermindering van de migratiedruk, met name door de verbetering van de levensomstandigheden, het scheppen van werkgelegenheid en de ontwikkeling van het onderwijs in de emigratiegebieden ;

b) reïntegratie van personen die gerepatrieerd zijn wegens het illegale karakter van hun situatie op grond van de wetgeving van de betrokken Lid-Staat ;

c) bevordering van de rol van de vrouw in het sociale en economische ontwikkelingsproces, met name door middel van onderwijs en de media, en dit in het kader van het Marokkaanse beleid op dit gebied ;

d)* ontwikkeling en versterking van Marokkaanse programma's voor geboorteregeling en de bescherming van moeder en kind ;

e) verbetering van het stelsel van sociale zekerheid ;

f) verbetering van de ziektekostenverzekering ;

g) de uitvoering en financiering van uitwisselings- en vrijetijdsprogramma's voor gemengde groepen Europese en Marokkaanse jongeren die in de Lid-Staten verblijven ter bevordering van de kennis van elkaars cultuur en van de tolerantie.

ARTIKEL 72

De samenwerkingsactiviteiten kunnen worden verwezenlijkt in samenwerking met de Lid-Staten en de bevoegde internationale organisaties.

ARTIKEL 73

De Associatieraad richt voor het einde van het eerste jaar na de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst een werkgroep op. Deze is belast met de permanente en regelmatige evaluatie van de tenuitvoerlegging van de bepalingen van hoofdstukken 1 tot en met 3.

HOOFDSTUK IV

CULTURELE SAMENWERKING

ARTIKEL 74

1. Met het oog op de vergroting van wederzijdse kennis en begrip en rekening houdend met reeds ondernomen activiteiten verbinden de partijen zich ertoe, met respect voor elkaars cultuur, de voorwaarden voor een duurzame culturele dialoog beter vast te leggen en een permanente culturele samenwerking te bevorderen, waarbij geen enkel terrein a priori wordt uitgesloten.

2. Bij de vaststelling van de samenwerkingsactiviteiten en -programma's en de gemeenschappelijke activiteiten besteden de partijen bijzondere aandacht aan jongeren en aan geschreven en audiovisuele communicatie- en uitdrukkingsmiddelen, aan kwesties betreffende de bescherming van het erfgoed en de verbreiding van de cultuur.

3. De partijen komen overeen dat de bestaande programma's voor culturele samenwerking in de Gemeenschap of in een of meer Lid-Staten tot Marokko kunnen worden uitgebreid.

TITEL VII

FINANCIELE SAMENWERKING

ARTIKEL 75

Teneinde zoveel mogelijk bij te dragen aan de verwezenlijking van de doelstellingen van deze Overeenkomst wordt een financiële samenwerking ten gunste van Marokko ingesteld volgens de passende modaliteiten en met de passende financiële middelen.

Deze modaliteiten worden met ingang van de inwerkingtreding van deze Overeenkomst in overleg tussen de partijen vastgesteld met behulp van de meest geschikte instrumenten.

Naast de in titel V en titel VI van deze Overeenkomst genoemde terreinen heeft deze samenwerking vooral betrekking op :

- het bevorderen van hervormingen die gericht zijn op de modernisering van de economie ;
- het op peil brengen van de economische infrastructuur ;
- het bevorderen van particuliere investeringen en activiteiten die werkgelegenheid scheppen ;
- het rekening houden met de gevolgen voor de Marokkaanse economie van de geleidelijke instelling van een vrijhandelszone, met name vanuit het oogpunt van het op peil brengen en de omschakeling van de industrie ;
- het begeleiden van het beleid in de sociale sectoren.

ARTIKEL 76

In het kader van de communautaire instrumenten ter ondersteuning van de programma's voor structurele aanpassing in de landen van het Middellandse-Zeegebied en in nauwe samenwerking met de Marokkaanse autoriteiten en andere partijen, in het bijzonder de internationale financiële instellingen, onderzoekt de Gemeenschap de middelen die geschikt zijn ter ondersteuning van de structuurmaatregelen van Marokko die gericht zijn op het herstel van een algemeen financieel evenwicht en het scheppen van een economisch klimaat dat een versnelde groei bevordert, waarbij echter de verbetering van het sociale welzijn van de bevolking niet uit het oog wordt verloren.

ARTIKEL 77

Met het oog op een gecoördineerde benadering van de bijzondere macro-economische en financiële problemen die zouden kunnen voortvloeien uit de geleidelijke uitvoering van de bepalingen van deze Overeenkomst besteden de partijen bijzondere aandacht aan de ontwikkelingen in het handelsverkeer en de financiële betrekkingen tussen de Gemeenschap en Marokko in het kader van de krachtens titel V ingestelde regelmatige economische dialoog.

TITEL VIII

INSTITUTIONELE, ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN

ARTIKEL 78

Hierbij wordt een Associatieraad opgericht die eens per jaar of telkens wanneer de omstandigheden zulks vereisen op ministerniveau bijeenkomt op initiatief van zijn voorzitter overeenkomstig zijn reglement van orde.

Hij behandelt alle belangrijke vraagstukken die zich in het kader van deze Overeenkomst voordoen en alle andere bilaterale of internationale vraagstukken van gemeenschappelijk belang.

ARTIKEL 79

1. De Associatieraad bestaat uit leden van de Raad van de Europese Unie en leden van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, enerzijds, en uit leden van de Regering van het Koninkrijk Marokko, anderzijds.

2. De leden van de Associatieraad mogen regelingen treffen om zich te doen vertegenwoordigen, overeenkomstig de daartoe in het reglement van orde van deze Associatieraad vast te stellen voorwaarden.

3. De Associatieraad stelt zijn eigen reglement van orde vast.

4. De Associatieraad wordt beurtelings voorgezeten door een lid van de Raad van de Europese Unie en door een lid van de regering van het Koninkrijk Marokko zulks overeenkomstig de in het reglement van orde van deze Associatieraad neer te leggen bepalingen.

ARTIKEL 80

De Associatieraad heeft, voor de verwezenlijking van de doelstellingen van deze Overeenkomst, in de in deze Overeenkomst genoemde gevallen beslissingsbevoegdheid.

Zijn besluiten zijn bindend voor de partijen, die de nodige maatregelen treffen voor de uitvoering ervan. De Associatieraad kan ook alle nuttige aanbevelingen doen.

De besluiten en aanbevelingen van de Associatieraad worden vastgesteld in onderlinge overeenstemming tussen de twee partijen.

ARTIKEL 81

1. Hierbij wordt een Associatiecomité opgericht, dat toezicht houdt op het beheer van deze Overeenkomst, onder voorbehoud van de aan de Raad toegekende bevoegdheden.

2. De Associatieraad kan alle of een deel van zijn bevoegdheden aan het Associatiecomité delegeren.

ARTIKEL 82

1. Het Associatiecomité vergadert op het niveau van hoge ambtenaren en bestaat uit vertegenwoordigers van de leden van de Raad van de Europese Unie en van leden van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, enerzijds, en uit vertegenwoordigers van de regering van het Koninkrijk Marokko anderzijds.

2. Het Associatiecomité stelt zijn reglement van orde vast.

3. Het Associatiecomité wordt beurtelings voorgezeten door een vertegenwoordiger van het Voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie en door een vertegenwoordiger van de regering van het Koninkrijk Marokko.

In beginsel vergadert het Associatiecomité beurtelings in de Gemeenschap en in Marokko.

ARTIKEL 83

Het Associatiecomité heeft een beslissingsbevoegdheid inzake het beheer van deze Overeenkomst, en op de terreinen waarop de Raad het comité bevoegdheden heeft toegekend.

Besluiten worden in overleg tussen de partijen genomen en zijn bindend voor de partijen die gehouden zijn de maatregelen te nemen die voor de uitvoering ervan nodig zijn.

ARTIKEL 84

De Associatieraad kan besluiten werkgroepen of lichamen in te stellen die voor de uitvoering van deze Overeenkomst nodig zijn.

ARTIKEL 85

De Associatieraad kan alle nuttige maatregelen nemen ter bevordering van de samenwerking en de contacten tussen het Europees Parlement en de parlementaire instellingen van het Koninkrijk Marokko, en tussen het Economisch en Sociaal Comité van de Gemeenschap en de overeenkomstige instelling in het Koninkrijk Marokko.

ARTIKEL 86

1. Elk van beide partijen mag ieder geschil dat verband houdt met de toepassing of de interpretatie van deze Overeenkomst aan de Associatieraad voorleggen.

2. De Associatieraad kan het geschil bij besluit beslechten.

3. Elk van beide partijen is verplicht de voor de uitvoering van het in lid 2 bedoelde besluit vereiste maatregelen te treffen.

4. Indien het geschil niet overeenkomstig lid 2 kan worden beslecht, kan elk van beide partijen de andere ervan in kennis stellen dat zij een scheidsrechter heeft aangewezen, waarop de andere partij binnen twee maanden een tweede scheidsrechter moet aanwijzen. Voor de toepassing van deze procedure worden de Gemeenschap en de Lid-Staten geacht één der beide partijen bij het geschil te zijn.

De Associatieraad wijst een derde scheidsrechter aan.

De scheidsrechters beslissen bij meerderheid van stemmen.

Elke partij bij het geschil moet het nodige doen om de beslissing van de scheidsrechters ten uitvoer te leggen.

ARTIKEL 87

Niets in deze Overeenkomst zal een overeenkomstsluitende partij beletten maatregelen te nemen :

a) die zij nodig acht om de onthulling van informatie die tegen haar vitale veiligheidsbelangen indruist, te beletten ;

b) die verband houden met de produktie van of de handel in wapens, munitie of oorlogsmateriaal of met onderzoek, ontwikkeling of produktie die absoluut vereist zijn voor defensiedoeleinden, mits deze maatregelen geen afbreuk doen aan de concurrentievoorwaarden voor produkten die niet voor specifiek militaire doeleinden bestemd zijn ;

c) die zij van vitaal belang voor haar eigen veiligheid acht, in geval van ernstige binnenlandse problemen die de openbare orde bedreigen, in tijden van oorlog of ernstige internationale spanningen die een oorlogsdreiging inhouden, of om verplichtingen na te komen die zij voor de bewaring van de vrede en de internationale veiligheid heeft aangegaan.

ARTIKEL 88

Op de door deze Overeenkomst bestreken terreinen en onverminderd eventueel daarin neergelegde bijzondere bepalingen, geldt het volgende :

- de regelingen die het Koninkrijk Marokko ten opzichte van de Gemeenschap toepast zullen geen aanleiding geven tot discriminatie tussen de Lid-Staten, hun onderdanen dan wel hun vennootschappen ;

- de regelingen die de Gemeenschap ten opzichte van het Koninkrijk Marokko toepast zullen geen aanleiding geven tot discriminatie tussen Marokkaanse onderdanen of vennootschappen.

ARTIKEL 89

Geen enkele bepaling van deze Overeenkomst heeft tot gevolg :

- de uitbreiding van de door een partij toegekende voordelen op fiscaal gebied in enige internationale overeenkomst of regeling waardoor deze partij gebonden is ;

- het verhinderen van de vaststelling of toepassing door een partij van enige maatregel die gericht is op het voorkomen van fraude of belastingontduiking ;

- er afbreuk wordt gedaan aan het recht van een partij de ter zake doende bepalingen van haar fiscale wetgeving toe te passen op belastingplichtigen die zich niet in dezelfde situatie bevinden ten aanzien van hun woonplaats.

ARTIKEL 90

1. De partijen treffen alle algemene en bijzondere maatregelen die vereist zijn om aan hun verplichtingen krachtens deze Overeenkomst te voldoen. Zij zien erop toe dat de in deze Overeenkomst aangegeven doelstellingen worden bereikt.

2. Indien een van de partijen van mening is dat de andere partij een verplichting van deze Overeenkomst niet is nagekomen, kan zij passende maatregelen treffen. Alvorens dit te doen, behalve in bijzonder dringende gevallen, verstrekt zij de Associatieraad alle ter zake doende informatie die nodig is voor een grondig onderzoek van de situatie, om een voor beide partijen aanvaardbare oplossing te vinden.

Bij voorrang moeten die maatregelen worden gekozen die de goede werking van deze Overeenkomst het minst verstoren. Deze maatregelen worden onmiddellijk ter kennis van de Associatieraad gebracht ; op verzoek van de andere partij wordt daaromtrent in de Associatieraad overleg gepleegd.

ARTIKEL 91

De protocollen 1 tot en met 5 en de bijlagen 1 tot en met 7 en de verklaringen vormen een integrerend onderdeel van deze Overeenkomst. De verklaringen en de briefwisselingen zijn opgenomen in de Slotakte die een integrerend onderdeel vormt van deze Overeenkomst.

ARTIKEL 92

Voor de toepassing van deze Overeenkomst wordt met de term "partijen" bedoeld de Gemeenschap, of de Lid-Staten, of de Gemeenschap en haar Lid-Staten, overeenkomstig hun respectieve bevoegdheden, enerzijds, en Marokko, anderzijds.

ARTIKEL 93

Deze Overeenkomst wordt voor onbepaalde tijd gesloten.

Elk van beide partijen kan deze Overeenkomst door kennisgeving aan de andere partij opzeggen. Deze Overeenkomst houdt op van toepassing te zijn zes maanden na de datum van die kennisgeving.

ARTIKEL 94

Deze Overeenkomst is van toepassing op het grondgebied waar het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal van toepassing zijn, overeenkomstig de bepalingen van genoemde verdragen, enerzijds, en op het grondgebied van het Koninkrijk Marokko, anderzijds.

ARTIKEL 95

Deze Overeenkomst is opgesteld in tweevoud in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse, de Zweedse, en de Arabische taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

ARTIKEL 96

1. Deze Overeenkomst wordt door de partijen volgens hun eigen procedures goedgekeurd.

Deze Overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand na de datum waarop de partijen elkaar kennisgeving doen van het feit dat de in de eerste alinea bedoelde procedures zijn voltooid.

2. Bij haar inwerkingtreding vervangt deze Overeenkomst de Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap en het Koninkrijk Marokko, en de Overeenkomst tussen de Lid-Staten van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en het Koninkrijk Marokko, die op 25 april 1976 te Rabat werden getekend.

Hecho en Bruselas, el veintiseis de febrero de mil novecientos noventa y seis.

Udfærdiget i Bruxelles den seksogtyvende februar nitten hundrede og seks og halvfems.

Geschehen zu Brüssel am sechsundzwanzigsten Februar neunzehnhundertsechsundneunzig.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι έξι Φεβρουαρίου χίλια εννιακόσια ενενήντα έξι τέσσερα.

Done at Brussels on the twenty-sixth day of February in the year one thousand nine hundred and ninety-six.

Fait à Bruxelles, le vingt-six février mil neuf cent quatre-vingt-seize.

Fatto a Bruxelles, addi' ventisei febbraio millenovecentonovantasei.

Gedaan te Brussel, de zesentwintigste februari negentienhonderd zesennegentig.

Feito em Bruxelas, em vinte e seis de Fevereiro de mil novecentos e noventa e seis.

Tehty Brysselissä kahdentenakymmenentenäkuudentena päivänä helmikuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäkuusi.

Som skedde i Bryssel den tjugosjätte februari nittonhundranittiosex.

حرر في بروكسيل ، في السادس والعشرون من فبراير سنة الف وتسعمائة وستة وتسعون .

Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

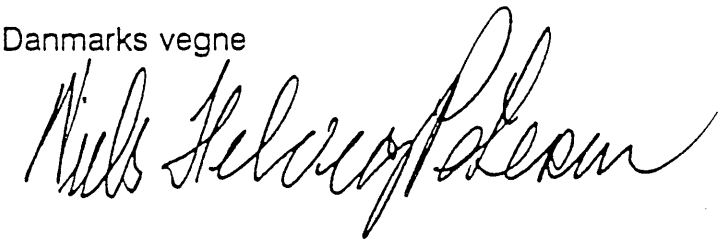

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

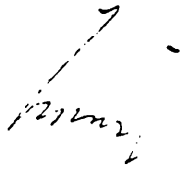
Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

På Kongeriget Danmarks vegne

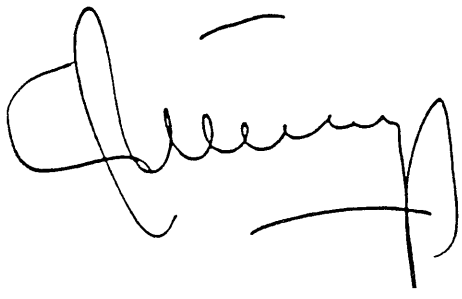
Für die Bundesrepublik Deutschland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

Pour la République française

Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

Per la Repubblica italiana

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

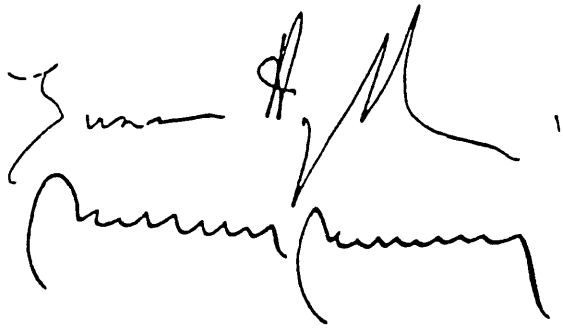
Suomen tasavallan puolesta

För Konungariket Sverige

Pela República Portuguesa

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por las Comunidades Europeas
For De Europæiske Fællesskaber
Für die Europäischen Gemeinschaften
Για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες
For the European Communities
Pour les Communautés européennes
Per le Comunità europee
Voor de Europese Gemeenschappen
Pelas Comunidades Europeias
Euroopan yhteisöjen puolesta
På Europeiska gemenskapernas vägnar

عن المملكة المغربيـــــــة

LIJST VAN BIJLAGEN *

Bijlage 1	Lijst van produkten waarnaar in artikel 10, lid 1, wordt verwezen
Bijlage 2	Lijst van produkten waarnaar in artikel 10, lid 2, wordt verwezen
Bijlage 3	Lijst van produkten waarnaar in artikel 11, lid 2, wordt verwezen
Bijlage 4	Lijst van produkten waarnaar in artikel 11, lid 3, wordt verwezen
Bijlage 5	Lijst van produkten waarnaar in artikel 12, lid 1, wordt verwezen
Bijlage 6	Lijst van produkten waarnaar in artikel 12, lid 2, wordt verwezen
Bijlage 7	Betreffende in intellectuele, industriële en commerciële eigendom

* De tekst van de bijlagen ligt ter inzage op het Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

LIJST VAN PROTOCOLLEN *

Protocol nr. 1	betreffende de regeling die bij de invoer in de gemeenschap van landbouwprodukten uit Marokko van toepassing is
Protocol nr. 2	betreffende de regeling die van toepassing is op de invoer in de Gemeenschap van visserijprodukten van oorsprong uit Marokko
Protocol nr. 3	betreffende de regeling die van toepassing is op de invoer in Marokko van landbouwprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap
Protocol nr. 4	betreffende de definitie van het begrip "produkten van oorsprong" en methoden van administratieve samenwerking
Protocol nr. 5	betreffende de wederzijdse bijstand tussen administratieve autoriteiten in douanezaken

* De tekst van de protocollen ligt ter inzage op het Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

SLOTAKTE

De gevolmachtigden van :

HET KONINKRIJK BELGIË,

HET KONINKRIJK DENEMARKEN,

DE BONDSREPUBLIEK DUITSLAND,

DE HELLEENSE REPUBLIEK,

HET KONINKRIJK SPANJE,

DE FRANSE REPUBLIEK,

IERLAND,

DE ITALIAANSE REPUBLIEK,

HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG,

HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN,

DE REPUBLIEK OOSTENRIJK,

DE PORTUGESE REPUBLIEK,

DE REPUBLIEK FINLAND,

HET KONINKRIJK ZWEDEN,

HET VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITTANNIË EN NOORD-IERLAND,

Verdragsluitende Partijen bij het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal,

hierna "de Lid-Staten" te noemen, en van

de EUROPESE GEMEENSCHAP en de EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL,

hierna "de Gemeenschap" te noemen,

enerzijds, en

de gevolmachtigden van het Koninkrijk "Marokko", hierna "Marokko" te noemen,

anderzijds,

bijeengekomen te Brussel op 26/02/1996, voor de ondertekening van de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en haar Lid-Staten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds, hierna de "Euro-mediterrane overeenkomst" te noemen, hebben de volgende teksten aangenomen :

de Euro-mediterrane overeenkomst, de bijlagen daarbij en de volgende protocollen :

PROTOCOL nr. 1 betreffende de regeling die bij de invoer in de Gemeenschap van landbouwprodukten uit Marokko van toepassing is,

PROTOCOL nr. 2 betreffende de regeling die van toepassing is op de invoer in de Gemeenschap van visserijprodukten van oorsprong uit Marokko,

PROTOCOL nr. 3 betreffende de regeling die van toepassing is op de invoer in Marokko van landbouwprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap,

PROTOCOL nr. 4 betreffende de definitie van het begrip "produkten van oorsprong" en de methoden van administratieve samenwerking,

PROTOCOL nr. 5 betreffende wederzijdse bijstand tussen administratieve autoriteiten in douanezaken.

De gevolmachtigden van de Lid-Staten en van de Gemeenschap en de gevolmachtigden van Marokko hebben de volgende gemeenschappelijke verklaringen aangenomen, die aan deze Slotakte zijn gehecht :

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 5 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 10 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 12 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 33 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 39 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 42 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 43 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 49 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 50 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 51 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 64 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 65 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende de artikelen 34, 35, 76 en 77 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 90 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 96 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende textielprodukten

Gemeenschappelijke verklaring betreffende de wedertoelating

De gevolmachtigden van de Lid-Staten en van de Gemeenschap en de gevolmachtigden van Marokko hebben eveneens kennis genomen van de overeenkomsten in de vorm van een briefwisseling die bij deze Slotakte zijn gevoegd :

Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling in verband met artikel 12, lid 1, betreffende de afschaffing van de referentieprijzen die Marokko toepast bij de invoer van bepaalde textielprodukten en kledingartikelen.

Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling in verband met artikel 1 van Protocol nr. 1 betreffende de invoer in de Gemeenschap van afgesneden bloemen, bloesems en bloemknoppen van onderverdeling 0603 10 van het gemeenschappelijk douanetarief.

De gevolmachtigden van Marokko hebben kennis genomen van de volgende verklaring van de Europese Gemeenschap, die aan deze Slotakte is gehecht :

Verklaring betreffende artikel 29 van de Overeenkomst.

De gevolmachtigden van de Lid-Staten en van de Gemeenschap hebben kennis genomen van de volgende verklaringen van Marokko, die aan deze Slotakte zijn gehecht :

1. Verklaring betreffende de samenwerking op het gebied van kernenergie

2. Verklaring betreffende investeringen

3. Verklaring betreffende de bescherming van de Marokkaanse belangen.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARINGEN

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 5 VAN DE OVEREENKOMST

1. De partijen komen overeen dat een politieke dialoog op ministerieel niveau ten minste een maal per jaar dient plaats te vinden.

2. De partijen zijn van mening dat een politieke dialoog tussen het Europees Parlement en de Marokkaanse parlementaire instellingen moet worden ingesteld.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 10 VAN DE OVEREENKOMST

De twee partijen komen overeen dat Marokko in overleg een landbouwelement kan onderscheiden in de rechten bij invoer die op de in lijst 2 van bijlage 2 van de overeenkomst genoemde produkten van oorsprong uit de Gemeenschap van toepassing zijn vóór de inwerkingtreding van de overeenkomst.

Dit principe is tevens van toepassing op de produkten van lijst 3 van bijlage 2 van de overeenkomst alvorens een begin wordt gemaakt met de afbraak van het industrie-element.

In het geval dat Marokko de op 1.1.1995 geldende rechten zou verhogen, als gevolg van het landbouwelement, voor de hierboven genoemde produkten kent zij de Gemeenschap een reductie van 25 % op de verhoging van de rechten toe.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 12 VAN DE OVEREENKOMST

1. De partijen komen overeen dat, met betrekking tot de textielprodukten en kledingartikelen, het tijdschema voor de afschaffing van de in artikel 12, lid 1, bedoelde referentieprijzen en tariefverlaging via een briefwisseling wordt overeengekomen vóór de ondertekening van de overeenkomst.

2. Overeengekomen is dat voor de produkten waarop de in artikel 12, lid 2, bedoelde tariefafbraak van toepassing is, in Marokko technische controles worden ingesteld met technische bijstand van de Gemeenschap. Marokko verbindt zich ertoe deze technische controles in te voeren vóór 31 december 1999.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 33 VAN DE OVEREENKOMST

Overeengekomen is dat de convertibiliteit van de lopende betalingen wordt geïnterpreteerd in overeenstemming met artikel VIII van de overeenkomst inzake het Internationaal Monetair Fonds.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 39 VAN DE OVEREENKOMST

De partijen komen overeen dat in het kader van de overeenkomst intellectuele, industriële en commerciële eigendom inzonderheid het volgende omvat : auteursrechten, met inbegrip van de auteursrechten op computerprogramma's, en naburige rechten, fabrieks- en handelsmerken, geografische aanduidingen, met inbegrip van benamingen van oorsprong, industriële tekeningen en modellen, octrooien, schema's (topografieën) van geïntegreerde schakelingen, alsmede bescherming van niet-openbaargemaakte informatie en bescherming tegen oneerlijke mededinging als bedoeld in artikel 10 bis van het Verdrag van Parijs voor de bescherming van industriële eigendom in de Akte van Stockholm (Unie van Parijs).

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 42 VAN DE OVEREENKOMST

De overeenkomstsluitende partijen bevestigen opnieuw het belang dat zij hechten aan de gedecentraliseerde samenwerkingsprogramma's als een aanvullend middel ter bevordering van de uitwisseling van ervaring en de overdracht van kennis in het Middellandse-Zeegebied en tussen de Europese Gemeenschap en haar partners.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 43 VAN DE OVEREENKOMST

De partijen komen overeen dat in het kader van de economische samenwerking wordt voorzien in technische bijstand op het gebied van de vrijwaringsclausules en de anti-dumpingcontrole.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 49 VAN DE OVEREENKOMST

De overeenkomstsluitende partijen onderkennen de noodzaak van modernisering van de Marokkaanse produktiesector om deze beter aan te passen aan de realiteit van de internationale en Europese economie.

De Gemeenschap zal Marokko steunen bij de uitvoering van een steunprogramma voor de industriesectoren die zullen worden geherstructureerd en op peil gebracht om het hoofd te bieden aan eventuele problemen na de liberalisering van het handelsverkeer en met name de afschaffing van tarieven.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 50 VAN DE OVEREENKOMST

De overeenkomstsluitende partijen hechten belang aan een toename van de stroom van directe investeringen in Marokko.

Zij komen overeen dat Marokko grotere toegang krijgt tot de communautaire instrumenten ter bevordering van investeringen in overeenstemming met de desbetreffende communautaire bepalingen.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 51 VAN DE OVEREENKOMST

De partijen komen overeen zo spoedig mogelijk uitvoering te geven aan de in artikel 51 bedoelde samenwerkingsactiviteiten en deze prioriteit te geven.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 64 VAN DE OVEREENKOMST

1. Onverminderd de in elke Lid-Staat geldende voorwaarden en modaliteiten onderzoeken de partijen de kwestie van toegang tot de arbeidsmarkt van een Lid-Staat van de uit hoofde van gezinshereniging wettig verblijvende echtgenoot en kinderen van een Marokkaanse werknemer die wettig op het grondgebied van een Lid-Staat is tewerkgesteld, met uitzondering van seizoenwerknemers, gedetacheerden en stagiaires, gedurende de periode van het toegestane tewerkstellingsbedrijf van de werknemer.

2. Wat betreft het ontbreken van discriminatie op het gebied van ontslag kan geen beroep op artikel 64, lid 1, van de overeenkomst worden gedaan voor de verlenging van een verblijfsvergunning. De toekenning, verlenging en weigering van een verblijfsvergunning valt uitsluitend onder de wetgeving van elke Lid-Staat en onder de tussen Marokko en die Lid-Staat van kracht zijnde overeenkomsten en bilaterale verdragen.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 65 VAN DE OVEREENKOMST

Overeengekomen is dat de term "gezinsleden" wordt gedefinieerd volgens de nationale wetgeving van het betrokken gastland.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE DE ARTIKELEN 34, 35, 76 EN 77 VAN DE OVEREENKOMST

Indien zich voor Marokko tijdens de geleidelijke tenuitvoerlegging van de overeenkomst ernstige problemen in verband met de betalingsbalans voordoen, kunnen Marokko en de Gemeenschap overleg voeren over de meest geschikte middelen en modaliteiten om Marokko te helpen aan deze problemen het hoofd te bieden.

Deze besprekingen vinden plaats in samenwerking met het Internationaal Monetair Fonds.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 90 VAN DE OVEREENKOMST

1. De partijen komen overeen dat wat betreft de interpretatie en de praktische toepassing van deze overeenkomst onder de in artikel 90 bedoelde bijzonder dringende gevallen wordt verstaan gevallen van ernstige schending van de overeenkomst door een van beide partijen. Een ernstige schending van de overeenkomst bestaat uit :

   - de verwerping van de overeenkomst in strijd met de algemene regels van het internationaal recht ;

   - de schending van de in artikel 2 bedoelde essentiële onderdelen van de overeenkomst.

2. De partijen komen overeen dat de in artikel 90 bedoelde "passende maatregelen" bestaan uit maatregelen die zijn genomen overeenkomstig het internationaal recht. Indien een van de partijen in een bijzonder dringend geval een maatregel neemt uit hoofde van artikel 90 kan de andere partij een beroep doen op de procedure voor geschillenbeslechting.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 96 VAN DE OVEREENKOMST

Met de voordelen voor Marokko van de door Frankrijk toegekende regelingen uit hoofde van het protocol betreffende de goederen van oorsprong en van herkomst uit bepaalde landen onderworpen aan een bijzondere regeling bij invoer in een van de Lid-Staten, die is gehecht aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, is in deze overeenkomst rekening gehouden. Deze bijzondere regeling moet dan ook als opgeheven worden beschouwd met ingang van de inwerkingtreding van genoemde overeenkomst.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE TEXTIELPRODUKTEN

Overeengekomen is dat de regeling voor textielprodukten in een afzonderlijk, voor 31 december 1995 te sluiten protocol wordt vastgelegd, waarin de in 1995 van toepassing zijnde bepalingen zijn opgenomen.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE DE WEDERTOELATING

De partijen komen overeen bilateraal de passende bepalingen en maatregelen vast te stellen voor de wedertoelating van hun ingezetenen die hun land hebben verlaten. Hiertoe worden voor de Lid-Staten van de Europese Unie als ingezetenen beschouwd de onderdanen van de Lid-Staten zoals gedefinieerd voor communautaire doeleinden.

OVEREENKOMST
IN DE VORM VAN EEN BRIEFWISSELING
TUSSEN DE GEMEENSCHAP EN HET KONINKRIJK MAROKKO
IN VERBAND MET ARTIKEL 12, LID 1,
BETREFFENDE DE AFSCHAFFING VAN DE REFERENTIEPRIJZEN
DIE MAROKKO TOEPAST BIJ DE INVOER
VAN BEPAALDE TEXTIELPRODUKTEN EN
KLEDINGARTIKELEN

A. Brief van de Gemeenschap

Mijnheer,

Krachtens artikel 12, lid 1, van de Euro-mediterrane Associatieovereenkomst en de desbetreffende gemeenschappelijke verklaring komen de partijen, onverminderd de andere bepalingen van artikel 12, lid 1, het volgende overeen :

1. De referentieprijzen voor textielprodukten en kledingartikelen van oorsprong uit de Gemeenschap die onder de hoofdstukken 51 tot en met 63 zijn ingedeeld en in bijlage 5 bij de Overeenkomst zijn vermeld, worden op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst verlaagd tot 75 % van de erga omnes toegepaste referentieprijzen.

   Het aan het begin van het tweede en derde jaar toe te passen verlagingspercentage wordt door de Associatieraad vastgesteld. Dit verlagingspercentage mag niet lager zijn dan het in het eerste jaar toegepaste percentage, dat 25 % bedraagt.
   Bij het vaststellen van het verlagingspercentage houdt de Associatieraad rekening met het stadium van ontwikkeling van de controle- en verificatiemechanismen die Marokko met technische bijstand van de Gemeenschap tot stand zal brengen voor de sectoren bedoeld in de gemeenschappelijke verklaring bij artikel 43 van de Overeenkomst.

2. De door Marokko erga omnes toegepaste referentieprijzen worden voor de produkten van oorsprong uit de Gemeenschap afgeschaft volgens het hiernavolgende tijdschema :

   - vanaf de inwerkingtreding van de Overeenkomst worden de referentieprijzen afgeschaft voor een vierde van de produkten waarop zij van toepassing zijn ;

- één jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst worden de referentieprijzen afgeschaft voor de helft van de produkten waarop zij van toepassing zijn ;

- twee jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst worden de referentieprijzen afgeschaft voor drie vierde van de produkten waarop zij van toepassing zijn ;

- drie jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst worden alle referentieprijzen afgeschaft.

Deze afschaffing geldt voor de lijst van produkten waarvoor Marokko op de datum waarop de afschaffing dient plaats te vinden een erga omnes referentieprijs handhaaft.

Ik moge U verzoeken mij te willen mededelen dat Uw Regering met het bovenstaande instemt.

Gelieve, Mijnheer, de verzekering van mijn zeer bijzondere hoogachting te aanvaarden.

Namens de Raad van de Europese Unie

B. Brief van het Koninkrijk Marokko

Mijnheer,

Ik heb de eer U de ontvangst te bevestigen van Uw brief van heden die als volgt luidt :

"Krachtens artikel 12, lid 1, van de Euro-mediterrane Associatieovereenkomst en de desbetreffende gemeenschappelijke verklaring komen de partijen, onverminderd de andere bepalingen van artikel 12, lid 1, het volgende overeen :

1. De referentieprijzen voor textielprodukten en kledingartikelen van oorsprong uit de Gemeenschap die onder de hoofdstukken 51 tot en met 63 zijn ingedeeld en in bijlage 5 bij de Overeenkomst zijn vermeld, worden op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst verlaagd tot 75 % van de erga omnes toegepaste referentieprijzen.

   Het aan het begin van het tweede en derde jaar toe te passen verlagingspercentage wordt door de Associatieraad vastgesteld. Dit verlagingspercentage mag niet lager zijn dan het in het eerste jaar toegepaste percentage, dat 25 % bedraagt.
   Bij het vaststellen van het verlagingspercentage houdt de Associatieraad rekening met het stadium van ontwikkeling van de controle- en verificatiemechanismen die Marokko met technische bijstand van de Gemeenschap tot stand zal brengen voor de sectoren bedoeld in de gemeenschappelijke verklaring bij artikel 43 van de Overeenkomst.

2. De door Marokko erga omnes toegepaste referentieprijzen worden voor de produkten van oorsprong uit de Gemeenschap afgeschaft volgens het hiernavolgende tijdschema :

   - vanaf de inwerkingtreding van de Overeenkomst worden de referentieprijzen afgeschaft voor een vierde van de produkten waarop zij van toepassing zijn ;

- één jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst worden de referentieprijzen afgeschaft voor de helft van de produkten waarop zij van toepassing zijn ;

- twee jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst worden de referentieprijzen afgeschaft voor drie vierde van de produkten waarop zij van toepassing zijn ;

- drie jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst worden alle referentieprijzen afgeschaft.

Deze afschaffing geldt voor de lijst van produkten waarvoor Marokko op de datum waarop de afschaffing dient plaats te vinden een erga omnes referentieprijs handhaaft.

Ik moge U verzoeken mij te willen mededelen dat Uw Regering met het bovenstaande instemt.".

Ik heb de eer U mede te delen dat mijn Regering met de inhoud van deze brief instemt.

Gelieve, Mijnheer, de verzekering van mijn zeer bijzondere hoogachting te aanvaarden.

Namens de Regering van het Koninkrijk Marokko

OVEREENKOMST
IN DE VORM VAN EEN BRIEFWISSELING
TUSSEN DE EUROPESE GEMEENSCHAP ("DE GEMEENSCHAP") EN
HET KONINKRIJK MAROKKO IN VERBAND MET ARTIKEL 1
VAN PROTOCOL Nr. 1 BETREFFENDE DE INVOER IN DE GEMEENSCHAP
VAN AFGESNEDEN BLOEMEN, BLOESEMS EN BLOEMKNOPPEN
VAN ONDERVERDELING 0603 10
VAN HET GEMEENSCHAPPELIJK DOUANETARIEF

A. Brief van de Gemeenschap

Mijnheer,

Tussen het Koninkrijk Marokko en de Gemeenschap is het volgende overeengekomen :

Artikel 1 van Protocol nr. 1 voorziet in de afschaffing, in het kader van een tariefcontingent van 3.000 ton, van de douanerechten op de invoer in de Gemeenschap van afgesneden bloemen, bloesems en bloemknoppen van onderverdeling 0603 10 van het gemeenschappelijk douanetarief van oorsprong uit Marokko.

Marokko verbindt zich ertoe de hierna volgende voorwaarden in verband met de invoer in de Gemeenschap van rozen en anjers waarvoor het douanerecht bij invoer kan worden afgeschaft, na te leven :

- de prijzen bij invoer in de Gemeenschap dienen ten minste 85 % te bedragen van de prijzen die in dezelfde perioden voor dezelfde produkten in de Gemeenschap van toepassing zijn ;

- de prijzen van de Marokkaanse produkten worden vastgesteld door notering van de prijzen van de ingevoerde produkten op representatieve invoermarkten in de Gemeenschap ;

- de in de Gemeenschap geldende prijzen zijn de door de producenten toegepaste prijzen die op representatieve markten van de belangrijkste producerende Lid-Staten worden genoteerd ;

- de prijzen worden om de twee weken genoteerd en voorzien van een wegingscoëfficiënt voor de respectieve hoeveelheden. Deze bepaling is zowel op de prijzen van de Gemeenschap als op die van Marokko van toepassing ;

- zowel voor de door de communautaire producenten toegepaste prijzen als voor de invoerprijzen van de Marokkaanse produkten wordt een onderscheid gemaakt tussen grootbloemige en kleinbloemige rozen en eenbloemige en veelbloemige anjers ;

- indien de Marokkaanse prijzen voor een van de vorengenoemde produkten minder dan 85 % van de in de Gemeenschap toegepaste prijzen bedragen, wordt de tariefpreferentie opgeschort. De Gemeenschap past de tariefpreferentie opniew toe zodra de Marokkaanse prijzen 85 % of meer van de in de Gemeenschap toegepaste prijzen bedragen.

Voorts verbindt Marokko zich ertoe de traditionele scheiding tussen de handel in rozen en anjers te handhaven.

De Gemeenschap behoudt zich het recht voor, mocht de markt van de Gemeenschap door een wijziging in deze scheiding worden verstoord, de verhoudingen op basis van de traditionele handelsstromen vast te stellen. In voorkomend geval kan hierover van gedachten worden gewisseld.

Ik moge U verzoeken mij te bevestigen dat Uw Regering met de inhoud van deze brief instemt.

Gelieve, Mijnheer, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden,

Namens de Raad van de Europese Unie

B. Brief van het Koninkrijk Marokko

Mijnheer,

Ik heb de eer U de ontvangst te bevestigen van Uw schrijven van vandaag dat als volgt luidt :

"Tussen het Koninkrijk Marokko en de Gemeenschap is het volgende overeengekomen :

Artikel 1 van Protocol nr. 1 voorziet in de afschaffing, in het kader van een tariefcontingent van 3.000 ton, van de douanerechten op de invoer in de Gemeenschap van afgesneden bloemen, bloesems en bloemknoppen van onderverdeling 0603 10 van het gemeenschappelijk douanetarief van oorsprong uit Marokko.

Marokko verbindt zich ertoe de hierna volgende voorwaarden in verband met de invoer in de Gemeenschap van rozen en anjers waarvoor het douanerecht bij invoer kan worden afgeschaft, na te leven :

- de prijzen bij invoer in de Gemeenschap dienen ten minste 85 % te bedragen van de prijzen die in dezelfde perioden voor dezelfde produkten in de Gemeenschap van toepassing zijn ;

- de prijzen van de Marokkaanse produkten worden vastgesteld door notering van de prijzen van de ingevoerde produkten op representatieve invoermarkten in de Gemeenschap ;

- de in de Gemeenschap geldende prijzen zijn de door de producenten toegepaste prijzen die op representatieve markten van de belangrijkste producerende Lid-Staten worden genoteerd ;

- de prijzen worden om de twee weken genoteerd en voorzien van een wegingscoëfficiënt voor de respectieve hoeveelheden. Deze bepaling is zowel op de prijzen van de Gemeenschap als op die van Marokko van toepassing ;

- zowel voor de door de communautaire producenten toegepaste prijzen als voor de invoerprijzen van de Marokkaanse produkten wordt een onderscheid gemaakt tussen grootbloemige en kleinbloemige rozen en eenbloemige en veelbloemige anjers ;

- indien de Marokkaanse prijzen voor een van de vorengenoemde produkten minder dan 85 % van de in de Gemeenschap toegepaste prijzen bedragen, wordt de tariefpreferentie opgeschort. De Gemeenschap past de tariefpreferentie opnieuw toe zodra de Marokkaanse prijzen 85 % of meer van de in de Gemeenschap toegepaste prijzen bedragen.

Voorts verbindt Marokko zich ertoe de traditionele scheiding tussen de handel in rozen en anjers te handhaven.

De Gemeenschap behoudt zich het recht voor, mocht de markt van de Gemeenschap door een wijziging in deze scheiding worden verstoord, de verhoudingen op basis van de traditionele handelsstromen vast te stellen. In voorkomend geval kan hierover van gedachten worden gewisseld.

Ik moge U verzoeken mij te bevestigen dat Uw Regering met de inhoud van deze brief instemt.".

Ik heb de eer te bevestigen dat mijn Regering met de inhoud van Uw brief instemt.

Gelieve, Mijnheer, de verzekering van mijn bijzondere hoogachting te aanvaarden.

Voor de Regering van Marokko

VERKLARING VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP

VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 29 VAN DE OVEREENKOMST

1. Indien Marokko met andere mediterrane landen overeenkomsten sluit met het oog op de instelling van vrijhandel is de Gemeenschap bereid de cumulatie van oorsprong in de handel met die landen te overwegen.

2. De Gemeenschap brengt de conclusies van de Europese Raad van Cannes in herinnering, waarin het belang wordt benadrukt van een gefaseerde instelling van de cumulatie van oorsprong tussen alle partijen, op voorwaarden die vergelijkbaar zijn met die welke de Gemeenschap overweegt in te voeren met betrekking tot de LMOE, ter verwezenlijking van de doelstelling van de instelling van een Euro-mediterrane vrijhandelszone.

   In dit vooruitzicht besluit de Gemeenschap dat de harmonisering van de bepalingen betreffende de oorsprongregels met die van de andere overeenkomsten met de mediterrane landen, waarin de LMOE-regels zijn opgenomen, aan Marokko wordt voorgesteld zodra die regels van toepassing worden voor een mediterraan land.

VERKLARINGEN VAN MAROKKO

1. VERKLARING BETREFFENDE DE SAMENWERKING OP HET GEBIED VAN KERNENERGIE.

Marokko, dat het Non-proliferatieverdrag heeft ondertekend, wenst in de toekomst een samenwerking op het gebied van kernenergie met de Gemeenschap te ontwikkelen.

2. VERKLARING BETREFFENDE INVESTERINGEN

Marokko wenst dat, in het kader van de samenwerking op investeringsgebied, de mogelijkheid van de oprichting van een garantiefonds voor Europese investeringen wordt bestudeerd.

3. VERKLARING BETREFFENDE DE BEHARTIGING VAN DE MAROKKAANSE BELANGEN

Marokko verzoekt dat met de Marokkaanse belangen rekening wordt gehouden wanneer concessies en voordelen worden toegekend aan andere mediterrane derde landen in het kader van toekomstige overeenkomsten tussen die landen en de Europese Gemeenschap.

Hecho en Bruselas, el veintiseis de febrero de mil novecientos noventa y seis.

Udfærdiget i Bruxelles den seksogtyvende februar nitten hundrede og seks og halvfems.

Geschehen zu Brüssel am sechsundzwanzigsten Februar neunzehnhundertsechsundneunzig.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι έξι Φεβρουαρίου χίλια εννιακόσια ενενήντα έξι τέσσερα.

Done at Brussels on the twenty-sixth day of February in the year one thousand nine hundred and ninety-six.

Fait à Bruxelles, le vingt-six février mil neuf cent quatre-vingt-seize.

Fatto a Bruxelles, addi' ventisei febbraio millenovecentonovantasei.

Gedaan te Brussel, de zesentwintigste februari negentienhonderd zesennegentig.

Feito em Bruxelas, em vinte e seis de Fevereiro de mil novecentos e noventa e seis.

Tehty Brysselissä kahdentenakymmenentenäkuudentena päivänä helmikuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäkuusi.

Som skedde i Bryssel den tjugosjätte februari nittonhundranittiosex.

حرر في بروكسيل ، في السادس والعشرون من فبراير سنة الف وتسعمائة وستة وتسعون .

Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

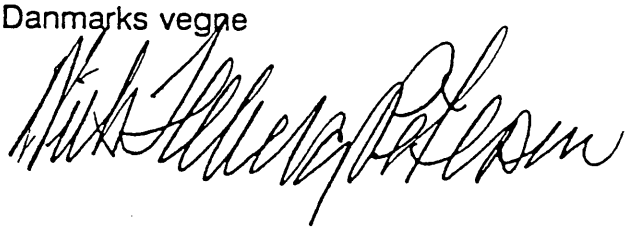

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

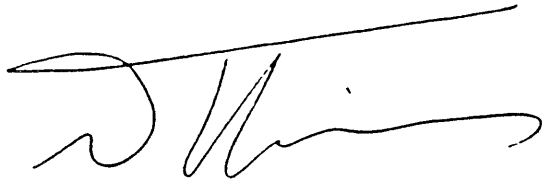
På Kongeriget Danmarks vegne

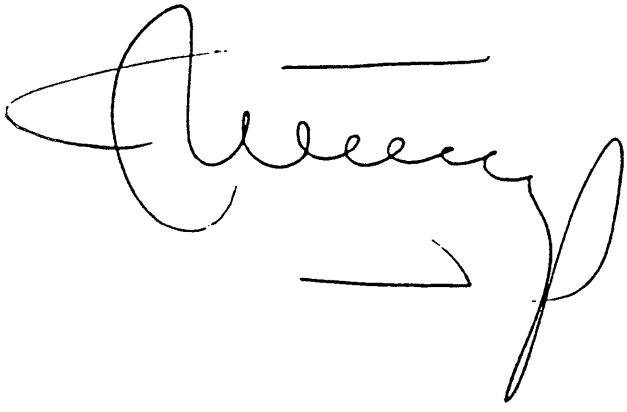
Für die Bundesrepublik Deutschland

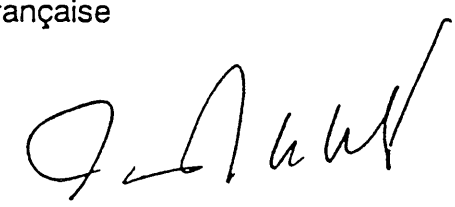
Για την Ελληνική Δημοκρατία

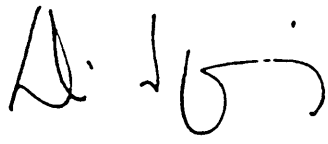
Por el Reino de España

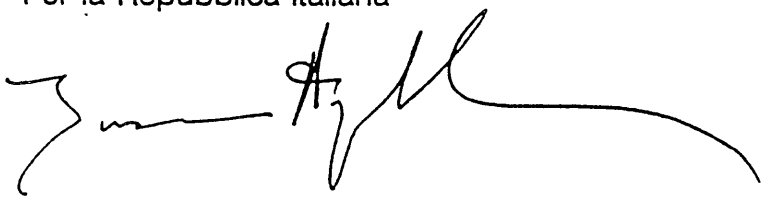
Pour la République française

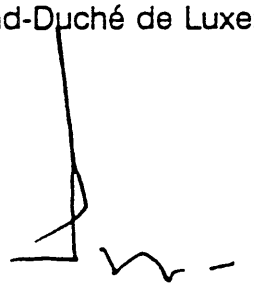
Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

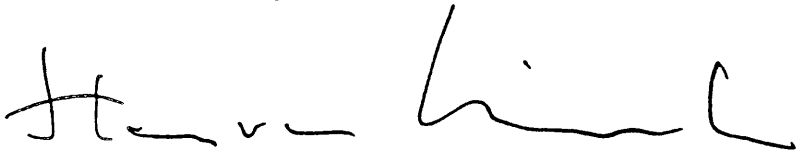
Per la Repubblica italiana

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

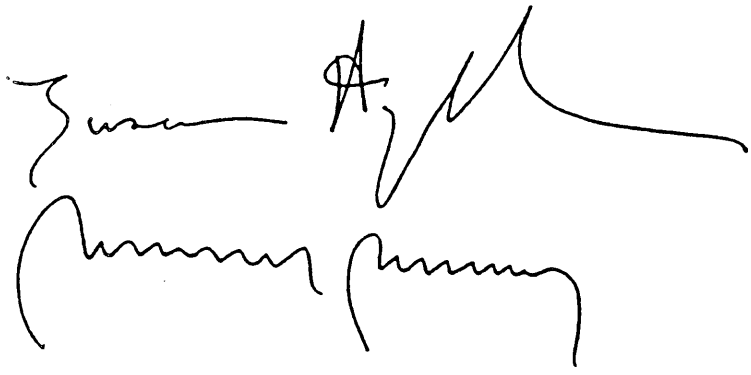
Suomen tasavallan puolesta

För Konungariket Sverige

Pela República Portuguesa

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por las Comunidades Europeas
For De Europæiske Fællesskaber
Für die Europäischen Gemeinschaften
Για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες
For the European Communities
Pour les Communautés européennes
Per le Comunità europee
Voor de Europese Gemeenschappen
Pelas Comunidades Europeias
Euroopan yhteisöjen puolesta
På Europeiska gemenskapernas vägnar

عن المملكة المغربيـــــة

